

Lietuvių Žinios

METAI (VOL.) XV

Kaina 5 Centai

PITTSBURGH 3, PA. KETVIRTADIENIS, 1951 KOVO (MAR CM) 8 D.

Telefonas: HEmlock 1-3121

NO. 10

ĮVYKIŲ AIDAI

RAŠO: S. GABALIAUSKAS

Lietuvos Vyčiai — mūsų tautos viltis

Kovo 4 dieną Lietuvos Vyčių kuopos Amerikos Jungtinėse Valstybėse tikrai išpūdingai apvaikščiojo savo Globėjo — Šv. Kazimiero šventę.

Specialiu Šv. Tėvo Pijaus XII dekretu Šv. Kazimieras — vienišelis lietuvių kilmės šventasis, yra paskirtas lietuvių katalikų jaunimo globėju. Šiuo savo žygiu Šv. Tėvas parodė ypatingą dėmesį lietuvių jaunimui ir lietuvių tautai. Lietuvos Vyčiams Amerikoje šis Popiežiaus žygis yra kaip tik gražus paskatinimas, kad jie netik būtų ištikimi Katalikų Bažnyčiai, bet ir savo tautos nariai.

Malonu man čia konstatuoti, kad Lietuvos Vyčiai tokie ir yra.

Vyčių kuopų veikla yra persunkta gilia savo Bažnyčios ir lietuvių tautos meile.

Praeitą sekmadienį dalyvaudamas Clevelande Lietuvos Vyčių 25-tos kuopos metinėje šventėje, turėjau progos išsitiškinti kaip didelį tautinį darbą atlieka Lietuvos Vyčių organizacija. Po jos vėliava susibūrę lietuvių kilmės jaunuoliai, karais ir silpnai temokėdami lietuvių kalbos, yra persunkę lietuvišku patriotizmu. Didelė garbė ir Vyčių vadams už jų sugebėjimą įdiegti į jaunimo širdis tą savo tautos meilę ir skatinti jame norą išmokti lietuvių kalbą.

Clevelando Vyčių metinė šventė buvo pravesta beveik išimtinai lietuvių kalboje. J. Juozaitis iš Chicago, pirminkavęs išsilkmėse sugebėjęs įkvėpti drąsos silpnai lietuviškai kalbančiam jaunimui prabiloti į susirinkusius savo motinos kalba.

Rezultatai buvo kuo puikiau. Tie jaunuoliai didžiavosi, galėję nors kelis sakinius pasakyti lietuviškai ir čia pat pasizadėjo ateityje daugiau dėmesio skirti lietuvių kalbai.

Taip veikdami Vyčiai tikrai daug jaunimo laimės lietuvių. Ir tai tokio jaunimo, kuris yra visais atžvilgiais pavyzdingas.

Baigdamas iš visos širdies noriu sušukti lietuviškai valio Vyčių organizacijai, nes toje organizacijoje išauklėtas jaunimas yra pati didžioji mūsų tautos viltis.

Kaip Vyčių organizacija auga?

1950 metų eigoje Lietuvos Vyčių organizacija paaugo 10-ia naujų kuopų su 600 naujų narių.

Tai bene greičiausiai auganti lietuvių organizacija Amerikoje. Jeigu iš tremties atvykęs lietuvių katalikų jaunimas — ateitininkai, kurie savo eilėse priskaito virš 1000 narių, sparčiau rašytusi į Vyčius, tai Vyčių organizacija savo skai-

čiumi greit padvigubėtų. Ateitininkai turėtų tokį žygi kuo greičiausiai padaryti, nes tai jų tiesioginis pašaukimas. Jie ras Vyčiuose dėkingą savo veiklai dirvą.

Nemokantiems anglų kalbos ir nepažįstantiems čia augusio jaunimo papročių ateitininkams iš pirmo žvilgsnio Vyčiai galėjo pasirodyti svetimi. Bet su jais arčiau susipažinus ir susidraugavus ateitininkams atsivertė naujas veiklos baras. Pagaliau padėti Vyčiams jų veikloje, kaip kad būdavo ateitininkai Lietuvoje padeda pavasarininkams, yra tiesioginė ateitininkų visuomeniška pareiga ir galima sakyti tautinė misija. Jeigu tos misijos ateitininkai nesimty, tai jie nusikalstą savo idealams. Ateitininkams ir Vyčių vadams sutartinai ir nuosirdžiai padirbėjus, Vyčių organizacijos ateitis gali būti begalo šviesi.

Naudingo bendradarbiavimo būdai

Vienas iš sėkmingiausių bendradarbiavimo tarp Vyčių ir ateitininkų, mano supratimu būtų "Vyties" ir "Ateities" laikraščių redakcijų artimesnis kontaktas bei bendradarbiavimas. Reikėtų kuogreičiausiai taip pasitvarkyti, kad tie du jaunimo žurnalai būtų spausdinami vienoje spaustuvėje ir jų redakcinis personalas ir administracija turėtų bendrą raštinę. Tuo atveju vieni kitus greičiau pažintų, keistūsi jaunimui tinkamą medžiagą ir vieni kitiems patarimais padėtų.

Padarius šį pirmą žygi, būtų jau galima galvoti apie lietuvių katalikų jaunimo namų įsigilijimą, su tinkama sale sportui ir kambariais knygynui, skaityklai ir muziejui. Tuose jaunimo namuose turėtų tilpti apie biejų laikraščių redakcijos, administracija ir spaustuvė. Jaunimo namuose galėtų vykti įvairūs kursai ir kitokie suvažiavimai. Čia būtų saugojamos apie jų organizacijų vėliavos ir jų organizacijų archyvas.

Jau daug metų, kaip Vyčiai turi įsisteigę savo namų fondą, kuriame rodos yra šiek tiek pinigų. Tad kodėl Vyčiams nepasitarus su ateitininkais ir nesudarius bendro L. Katalikų jaunimo namų fondo?

LENKIJA BAIGIAMA RUOŠTI KARUI

P. Intern. Agency skelbia, kad abeiose Lenkijos dalyse baigiami rusų pasirošimai kariui, Tarp Būgo ir Vyslos ir į rytus už Būgo suformuota stipri sovietų aviacija. Vietiniai gyventojai, norėdami patekti į tą zoną turi gauti specialius pasus. Lenkų armijos rusinimas yra toli nuvartytas ir priekį. Beveik visi karininkai nuo majoro aukštyr yra rusai,

Pirmosios Amerikos Balsas (Voice of America) lietuviškosios transliacijos programos 1951 m. Vasario 16 d. itekimo ceremonijos Lietuvos Ministrui Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Iš kairės į dešinę: Voice of America Šiaurės Europos Skyriaus Viršininkas p. Robert A. Bauer, Valstybės Departamento Vašingtone Viešųjų Reikalų Rytų Europos Skyriaus vaidininkas p. Joseph Kolarek, Tarptautinių Transliacijų Operacijų Skyriaus Viršininkas p. Alfred Puhana, Lietuvos Ministras J.A. Valstybės p. Povilas Žadeikis, Tarptautinių Transliacijų Viršininkas p. Foy D. Kohler, Lietuvos Vice Konsulas New Yorke p. Anicetas Simutis ir Valstybės Departamento Vašingtone Pabaltijo Reikalų Skyriaus Viršininkas Dr. Harold C. Vedeler

AR STALINAS PULS TITO?

VAŠINGTONO, LONDONO IR PARYŽIAUS AKYS KRYPSTA Į JUGOSLAVIJĄ. — STALINAS PAKAITĖ PLANUS JUGOSLAVIJOS ATVEIKIMUI. — JUGOSLAVIJA ŠIANDIEN

Nepasisekus sovietų planui užimti Aziją, jie savo grobuoniškas akis atkreipė į Europą. Niekas neabejoja, jog jie Europoje nori sukelti panašų karą kaip Korėjoje. Ateinantis pavasaris tokiai agresijai yra tinkamiausias laikas. Vasario mėn. gale Vašingtonas, Londonas ir Paryžius buvo tvirtai įsitikinę, jog sovietai puls Tito kelių mėnesių, o gal net kelių savaičių būvyj. Tačiau kai kurie politikai praeitą savaitę pareiškė, jog kai kurie ženklai rodo, kad Kremlius savo nusištatymą Tito užpuolimo klausimu pakeitė. Reikia pastebėti, jog ir pats Tito privačiam pasikalbėjime su JAV ir Anglijos diplomatais pareiškė, jog Stalinas nutaręs pirma pulti Vokietiją, o ne Jugoslaviją. Nežiūrint to, Achsonas savo žvilgsnio nuo Biogrado nenukreipia, nes tiki, jog Stalino pirmoji auka vistiek bus Jugoslavija.

Taip aukštųjų politikų nuomonėms susikalbėjus įtakingas "Newsweek" žurnalas pasiuntė savo korespondentą į Biogradą, kad šis surinktų žinias iš pačių pirmųjų šaltinių. Šis savo vizito metu patyrė, jog netik užsienio diplomatai, bet ir pa-

nors kai kurių iš pačių aukštųjų laipsnių pavadės lenkiškos. Valymai vyksta toliau. Visi karininkai ir kt. pareigūnai, tarnavę senoj lenkų armijoje prieš 2 pas. karą, arba karo metu gen. Anderso daliniuose, atleisti. Nepatikimieji siunčiami į konc. stovyklą netoli Liublino, iš kur vežami toliau į Rytus.

tys jugoslaviai netiki, kad Stalinas artimoje ateityje Jugoslaviją užpultų. Jie savo galvoje grindžia ne plikais faktais, bet logiškais išvadomis.

(1). Jugoslaviai, kurie mano esą geri Stalino politikos žinovai teigia, jog Stalinas dabar karo nenori. Gi, jų manymu, Jugoslavijos užpuolimas reikėtų tuo pačiu trečiajį pasaulinį karą. Jugoslavų manymu tretytis pasaulinis karas gali prasidėti Stalinui mirus ir jo vietą užėmus jaunesniam, kuris nesugebės tinkamai įvertinti klausimo: ką karas padarys Sovietų Rusijai.

(2). Tiesa, kad satelitų ar-

Šventajam Tėvui 75 metai

Kovo 2 d. Jo Šventenybei Popiežiui Pijui XII suėjo 75 metai amžiaus. Tą dieną jis taip pat šventė savo pontifikavimo 12-sias metines. Šias svarbias sukaktuves pats šventasis Tėvas praleido kaip paprastai meldamasis ir dirbdamas, nors katalikiškasis ir nekatalikiškasis pasaulis jas atšventė su dideliu džiaugsmu. Tą dieną Vatikanas pasipuošė geltonai baltomis vėliavomis, o šimtai tūkstančių sveikinimo telegramų užplūdo Vatikaną iš viso pasaulio.

Šias svarbias sukaktuves šventasis Tėvas švęs kovo 12 d., jas sujungęs kartu su jo karūnavimo dvyliktoji metinėmis. Pasaulio katalikai švėsdami sukaktuves daugiausia džiaugiasi, kad šv. Tėvas yra labai geroje sveikatos būklėje ir jaučiasi labai stipriai.

mijos (ypač Rumunijos, Bulgarijos ir Vengrijos) yra padvigubintos vyrų atžvilgiu. Tačiau jos yra menkai apginkluotos. Tuo tarpu rusų tankai, specialiai T-34, į satelitinės valstybės tebuvo pasiūti tik prieš šešis mėnesius. Per tokį trumpą laiką satelitų armijos negalėjo būti paruoštos modernioms tankų kautynėms ir iš viso moderniam kariavimo būdui. Pagaliau pagal jugoslavų slaptosios žvalgybos pranešimus (jų žvalgyba satelitų valstybėse yra labai gera) visai nesimato ženklų, kurie reikštų artimos agresijos pavojų.

(3). Greitu laiku užpuolimas ant Jugoslavijos yra negalimas dar ir dėlto, jog satelitų armijos bendrai neatsveria vienos jugoslavų armijos. Gi, norėdami laimėti, satelitai turi turėti bent dvigubai didesnę armiją. Šiuo metu pačio Tito žodžiais jie turi apie 700,000 vyrų, kai jugoslavų yra arti 500,000. Tuo būdu norėdamas pasiekti laimėjimo Kremlius turės į frontą mesti Raudonąją Armiją.

Kiti teigia, jog Kremlius nenori pasiekti galutinės pergalės Jugoslavijoje. Tačiau tokia prielaida yra nelogiška, nes Korėjos konflikto pavyzdys rodo, jog iš tokio karo jokios naudos nėra.

Visus aukščiausiai minėtus motyvus turint galvoj, apydrąsiai galima tvirtinti, jog Stalinas Jugoslavijos artimoje ateityje dar nedrįs užpulti.

Praeitą savaitę Biogradui daugiau grėšė ekonominio sugriuvimo pavojus, negu pavojus būti užpultam. Šis ekonominis pavojus, žinoma, neprąėjo ir šiandien. Jugoslavams šiandien trūksta net pačių rei-

Amerikos Balsas kalba Lietuvai

1951 m. vasario 16 d. Voice of America pradėjo kasdieninę 15 min. programą lietuviškai i Lietuvą.

Ta proga Lietuvos ministras J. A. Valstybės Povilas Žadeikis, lydėdamas Vicekonsulo Aniceto Šimučio, vizitavo Tarptautinių Transliacijų Skyriaus Viršininką Foy D. Kohler, kurio jis buvo pakviestas išklausyti pirmąją transliaciją ir įteikė jam tos transliacijos programą. Po radio ekskursijos į Lietuvą, laike priešpiečių Plaza hotelyje, Ministras Žadeikis padėjo visiems VOICE of AMERICA pareigūnams ir visiems tiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie to reikšmingo fakto, kad šiandien, minint Lietuvos Nepriklausomybės 33-ią sukaktį, AMERIKOS BALSAS prabilo lietuviškai. Lietuvos Ministras tarp kitko pasakė, kad jis klausydamas AMERIKOS BALSAS lietuviškai per penkiolika minučių nepastebėjo jokios klaidos, todėl jis manas, kad šiuo tiesos įrankiu pavyks prasiskverbti pro geležinę uždangą ir pasiekti lietuvių ausis anoj pusėj tos užtvoros. Be to, jis pareiškė, kad vartojant šį tiesos įrankį bus patarnauta žmoniškumui ir laisvės gražinimui lietuvių tautai, kurios ji neteko per kalmyno agresiją; tokie būdu šiūomi bus prisidėta prie atėjimo taikos, kuri galima tik tai įgyvendinus teisę ir teisingumą ir sugrąžinus Nepriklausomybę Lietuvai, kurios ji neteko ne iš savo kaltės.

I Lietuvos Ministro žodžius atsiliepė AMERIKOS BALSO vedėjas išreikšdamas viltį, kad Lietuvai yra lemta susilaukti tikrosios laisvės.

Priešpiečius dalyvavo Tarptautinių Transliacijų Viršininkas Foy D. Kohler, Valstybės Departamento Vašingtone Pabaltijo Reikalų Skyriaus Viršininkas Dr. Harold C. Vedeler Amerikos Balso Šiaurės Europos Skyriaus Viršininkas Robert A. Bauer, Tarptautinių transliacijų Operacijų Ssky. Viršininkas Alfred Puhana, Valstybės Departamento Vašingtone Visuomeninių Reikalų Rytų Europos Skyriaus valdinkas Joseph Kolarek, Valovas Sidzikauskas, pulk. Kazys Grinius, Povilas Labanauskas, Juozas Bolevičius, ir Lietuvos vicekonsulai New Yorke Vytautas Stašinskas ir Anicetas Šimutis.

Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo antroje dalyje, vasario 17 d., buvo perduoti per VOICE of AMERICA šių gerbiamų asmenų žodžiai: Lietuvos Užsieninės Diplomatinijos Šefo Stasio Lozoraičio; Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininko Leonardo Šimučio; Amerikos Liet. Tarybos Gen. Sekretoriaus Dr. Pijaus Grigaičio ir Vyr. Liet. Išlaisv. Komiteto Pirmininko Monsinjoro Mykolo Krupavičiaus.

Transliacijos lietuviškai duodamos iš New Yorke kasdien vienuoliktą valandą ryto ir Lietuvoje girdimos septintą valandą vakare. Transliacijos siunčiamos tokiomis bangomis (kylocycles: 21,650; 21,580; 21,570; 21,520; 17,850; 17,780; 15,230; 9540; 7250; 6,140; 6,080; 11,630; 11,790; 9,700; 9,615.

Lietuvos Ministro žodžius atsiliepė AMERIKOS BALSO vedėjas išreikšdamas viltį, kad Lietuvai yra lemta susilaukti tikrosios laisvės.

Priešpiečius dalyvavo Tarptautinių Transliacijų Viršininkas Foy D. Kohler, Valstybės Departamento Vašingtone Pabaltijo Reikalų Skyriaus Viršininkas Dr. Harold C. Vedeler Amerikos Balso Šiaurės Europos Skyriaus Viršininkas Robert A. Bauer, Tarptautinių transliacijų Operacijų Ssky. Viršininkas Alfred Puhana, Valstybės Departamento Vašingtone Visuomeninių Reikalų Rytų Europos Skyriaus valdinkas Joseph Kolarek, Valovas Sidzikauskas, pulk. Kazys Grinius, Povilas Labanauskas, Juozas Bolevičius, ir Lietuvos vicekonsulai New Yorke Vytautas Stašinskas ir Anicetas Šimutis.

Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių minėjimo antroje dalyje, vasario 17 d., buvo perduoti per VOICE of AMERICA šių gerbiamų asmenų žodžiai: Lietuvos Užsieninės Diplomatinijos Šefo Stasio Lozoraičio; Amerikos Lietuvių Tarybos Pirmininko Leonardo Šimučio; Amerikos Liet. Tarybos Gen. Sekretoriaus Dr. Pijaus Grigaičio ir Vyr. Liet. Išlaisv. Komiteto Pirmininko Monsinjoro Mykolo Krupavičiaus.

Transliacijos lietuviškai duodamos iš New Yorke kasdien vienuoliktą valandą ryto ir Lietuvoje girdimos septintą valandą vakare. Transliacijos siunčiamos tokiomis bangomis (kylocycles: 21,650; 21,580; 21,570; 21,520; 17,850; 17,780; 15,230; 9540; 7250; 6,140; 6,080; 11,630; 11,790; 9,700; 9,615.

Transliacijos lietuviškai duodamos iš New Yorke kasdien vienuoliktą valandą ryto ir Lietuvoje girdimos septintą valandą vakare. Transliacijos siunčiamos tokiomis bangomis (kylocycles: 21,650; 21,580; 21,570; 21,520; 17,850; 17,780; 15,230; 9540; 7250; 6,140; 6,080; 11,630; 11,790; 9,700; 9,615.

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

- Maximilien Paul Leon Steenberghe, Katalikų Liaudies Partijos narys, painformavo karalienę Julijaną, kad jam nepavyko suorganizuoti ministrų kabinetą.
- Steenberghe nepasisekimas svarbiausia parėjęs nuo to, kad jo pastangoms sudaryti koalicinę iš penkių partijų vyriausybę buvusi priešinga Darbo Partija.
- Britanijos užsienio reikalų sekretoriaus padėjėjas Henderson atsisaukė į Kinijos komunistinę valdžią. Jisai prašė kinus apsvarstyti kartu su Jungtinių Tautų taikos komisija sąlygas Korėjos karui sulaukyti.
- Henderson išpėjo, kinus, kad vėliau taikos sąlygos gali būti jiems sunkesnės.
- Vengrija vėl įvedė riebaų ir muilo normas. Cukraus ir miltų pardavimas suvaržytas prieš mėnesį. Čekoslovakijoje suvaržytas duonos pardavinėjimas.
- MRP atstovui G. Bidault nepasisekė surasti pagrindo naujai prancūzų vyriausybei sudaryti. Dabar pavesta pabandyti radikalosocialistų atstovui H. Queille.
- Vašingtono sluogsnuose kalbama, kad prez. Trumanas tuo tarpu neumato siųsti atstovo prie Šv. Sosto. Privengia protestantų protesto.
- Sen. Hickenlooper tvirtina gavęs žinių, kad Čekoslovakijoje rengiamasi teisti arkivyskupą Beran. To teismo parengimas vykdomas daug žiauriau, negu buvo daroma su kard. Mindszenty.
- Togliatti nelauktai grįžo iš Maskvos į Romą su naujais Stalino įgaliojimais sugniuždinti atskalūnus.

(Nukelta į 3 pusl.)

L.G.K.

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
Laidžla
Lietuvių R. Katoliku Literatūros Draugija, Ink.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEEmlock 1-3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year..... \$3.00
In U. S. A., six months..... 1.50
Other countries, one year..... 4.00
Other countries, six months..... 2.00

Advertising rates on application
Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEEmlock 1-3121

Advertising rates on application

SAVAITĖS POLITINIŲ ĮVYKIŲ SŪKURYS

PLANUOJAMI JAV KABINETO PASIKEITIMAI? — KREMLIAUS PATIKĖTINIS AMERIKOJ. — CHURCHILLIS Į AMERIKĄ? — BĖGA IŠ KOMUNISTŲ ROJAUS. — DUNOJUS RUSŲ RANKOSE. — TRYS AMERIKIEČIAI KANDIDATAI Į KARDINOLUS(?). — ITALAI STIPRINS SAVO KARIUOMENĖ?

Kai kurie demokratai ir respublikonai savo reikalavimui padaryti didelių pakeitimų JAV ministerių kabinete Vašingtone randa nemažą pritarimo. Dabar kalbama apie finansų ministerio John Snyder pakeitimą Dewey finansų patarėju Elliot Bell ir Achesono pakeitimą viceministru Robert Lowett. Pranešama, jog net pats Trumanas tokiems pakeitimams esąs nuolaidesnis, nes visokeriopos mobilizacijos problemos šiuo metu yra kritiškojo padėtyje.

Vadovaujant Anglijos konservatorių politikai ragina Churchill vizituoti JAV. Jie mano, jog Churchillis, nors ir privačiai galėtų išspręsti daug klausimų, kurie dabar apkartina JAV — D. Britanijos santykius. Jei Churchillis to nenuostingai padaryti, pašalinti būtų daugybė konservatorių nuomonė, turėtų atlikti Anthony Edenas.

Paskutinėmis dienomis iš Vengrijos į Vieną atbėgo dar du iš komunistinės ligos paėję vengrai. Vienas iš jų buvo vengrų armijos štabo karininkas, kitas — aukštas teisingumo ministerijos valdininkas.

Paskutinių šešių savaičių būvyje rusai visiškai užkupo Dunoją. Dabar juo patalpinami rusų garlaiviai. Priežastis: per daug jugoslavų oponentų važinėdavo iš vienos geležinės uždangos pusės į kitą.

Iš patikimų šaltinių "Newsweek" praneša, jog Šv. Tėvas artimoje ateityje šauks specialią konsistoriją kardinolų kolegijos papildymo klausimui išrišti. (Pilnoj kolegijoje turi būti 70 kardinolų; šiuo metu jų tėra tik 51). Kalbama, jog raudonas skrybėles gaus ir trys amerikiečiai arkivyskupai: Bostono — Richard J. Cushing, Washingtono — Patrick A. C. Boyle ir Los Angeles — J. Francis A. McIntyre.

Vašingtonas vis aiškiau pasisako dėl Italijos kariuomenės sustiprinimo, visiškai neatsižvelgiant į taikos sutartyje numatytus suvaržymus. Atsparos taškas-tokių sutarčių ribas yra peržengę taip pat Vengrija, Rumunija ir Bulgarija. (ak)

Mūsų skausmai pasaulio spaudoje

AKTUALIAISIAIS KLAUSIMAIS

KĄ GALVOJA KREMLIUS?

AR VAKARAI LEISIS APGAUNAMI?

Komunistinė Rusija "diplomatinės" srityje yra didžiai išprususi valstybė. Diplomatinis kabutėse, nes ta ją "diplomacija" paremta serijomis melų, apgaulinėjimų, šantažų ir šnipinėjimų. Jei Kremlius sakė baltą — turi žinoti, jog tai juoda. Tai taisyklė be išimties. Šitas faktas prisimintinas kaip tik dabar, kai keturių didžiųjų ministriai ruciasi vėl susėsti už žalia stalo pasaulio taikos gelbėti. Sovietų sutikimas dalyvauti tokioje konferencijoje duoda progą pažvelgti į sovietų politiką Amerikos atžvilgiu. Tik dabar pradeda aiškėti Berlyno blokados ir Korėjos užpuolimo tikrosios priežastys.

Kremlius neabejotinai pasiryžęs užgrobti visą pasaulį. Tačiau jis jaučia, jog niekadoms nebus tiek stiprus, kad galėtų pradėti trečiają pasaulinį karą tvirtai tikėdamas jo laimėjimu. Todėl pats pirmutinis Kremlius tikslas yra ekonomiškai sužlugdyti stipriausią Vakarų demokratinio bloko narį — JAV. To jie siekia jau penki metai gana intensyviai. Berlyno blokada buvo tik įžanga į visą eilę didesnių ar mažesnių sovietinių aferų, kurios jų manymu turi pagrauzti JAV ekonominius pagrindus, sukelti infliaciją ir sukelti žmonių nerimą. Korėjos karas taip pat nereiškia tik paprastą Kremliaus norą užgrobti gabalą žemės, bet jų ekonominio žlugdymo diplomatinės dalį. Tiesa, kraujas ir gaisrai Korėjos laukuose pažadino amerikiečių budrumą. Jie staiga pamatė, jog reikia pagaliau amerikoniško gyvenimo būgus pakeisti.

Tas pakeitimas, (dabar vykstant) ir yra pats svarbus momentas. Ar amerikiečiai sugebės savo turtingą kraštą išlaikyti pusiausvyroje, kai vis aiškiau išskyla klausimas, būvęs savo laiku taip madingas nacinėje Vokietijoje: sviestas ar patrankos. Sovietai tą pramatė ir viską daro, kad amerikiečiai pasirinktų sviestą, nes jie prieš jį pastatytų savo patrankas. Todėl pati svarbiausia JAV problema dabar ir yra — išlaikyti visose gyvenimo srityse pusiausvyrą.

Sovietai puola ir kitu frontu. Puikiai suprasdami eilinio amerikiečio taikingas nuotaikas, jie viską daro, kad tą nuotaiką dar labiau sustiprintų. Gyvas to pavyzdys yra komunistinė spauda JAV. Kiekvienam numerioje, kiekvienam puslapyje jie šaukia apie taiką, (apie kokią taiką žino tik tie, kurie pažįsta komunistus betarpiškai). Tai stipriausi nuodai amerikiečiams nužudyti.

Tuo keliu eina, žinoma, ir Kremlius. Sutikimas dalyvauti keturių didžiųjų konferencijoje ir pasiūlymas padaryti tam tikrų nuolaidų, (to galima iš jų laukti), turi tikslą sukelti amerikiečiuose antikariškas nuotaikas. Iš to išplaukia ir galutinis Kremliaus tikslas — silpnos ir nepasirodusios JAV. Ar Amerika dar kartą užsikabins ant komunistinės meškerės parodys ateitis, tačiau, jei ji tai padarys, virvė ant kaklo jau jau bus užnera. O tuomet tik stebuklas ją galės išgelbėti nuo mirties. A. Erdvilas

Ko trūksta Amerikai

Dvidešimtojo amžiaus Vakarų krikščioniškoj kultūroj išauklėtas žmogus yra giliai įtikėjęs į tikrosios nemelutos demokratijos principus. Demokratinę santvarką jis laiko pačia tobuliausia kiekvienos valstybės valdomosi forma, demokratybę jis laiko ir vieninteliu principu, galinčiu išgelbėti šiuo pasaulį iš jį varginančių socialinių ir politinių problemų. Demokratijos reikalų sargyboje tvirčiausiai šiandien stovi Jungtinės Amerikos Valstybės. Tačiau demokratijos principus įgyvendinę savo didžiuoju ir galingojoje valstybėje, amerikiečiai per paskutinius dešimt metų, kurie turtingi istorinės svarbos įvykių, padarė daug tiesiog klaidų. Tačiau svarbiausia, jog tos klaidos dažnai kartojamos ir dabar, tarsi Amerikai teliko du keliai ir tie patys klaidingi. Tačiau praktiškai taip nėra. Amerika, tiesa, turi du kelius, kuriais ji gali žengti į ateitį, tačiau vienas ir tik vienas yra teisingas — juo ji ir turėtų eiti. Jaltos, Teherano, Potsdamo konferencijų klaidos negali būti atitaisytos naujomis klaidomis.

Nevienas europietis ar net amerikietis dažnai net burnoja ant amerikiečių demokratijos ir demokratinių pagrindais besitvarkančios ir kraštą tvarkančios vyriausybės, kuri nepakankamai tvirtai stovi demokratijos principų sargyboje. Tačiau čia daroma didelė klaida: dėl daromų (ir jau padarytų) klaidų yra kalta ne demokratija kaip tokia, bet tie asmenys, kurie demokratijos teisėmis besinaudojami iškopė į JAV valdžios viršūnes. Jų neįdraša, trumpažiūriškumas, nepakankamas atsakomybės pajautimas, o kartais net asmeninės ambicijos iš dalies ir yra visų nepasisekimų priežastis. Iš kitos pusės ir pati amerikiečių tauta dažnai demokratiją pamina po kojomis, bandydama joje ieškoti tik laisvių ir privilegijų, ranka numedami ir pareigas. Demokratija tol yra valstybei palaima, kol ji nėra piktnaudojama.

Sunku šiandien atsakyti į tokį komplikotą klausimą — ko trūksta Amerikai, tačiau drausmė, budrumas ir politinis pramatymas bene bus tie patys svarbiausi dalykai, kurių amerikiečiams kaip tik trūksta. Juk kuo galima pateisinti komunistų siautėjimą Amerikoje, jei ne drausmės trūkumu.

Iš kitos pusės jau daugelis amerikiečių supranta, kad reikia ginkluotis ir ginkluoti savo draugus, kad reikia jau pradėti suveržti savo diržus, tačiau kas ligšiol padaryta — beveik niekas. Tik paskutiniais mėnesiais susirūpinta Europos saugumu, gi Europos laisvė yra taip tampriai susijusi su Amerikos saugumu. Įdomių tuo klausimų minčių pateikia buvęs JAV karo aviacijos viršininkas gen. Carl A. Spaatz "Newsweek" žurnale. Jis rašo: "Pramoningosios V. Europos valstybės vistiek yra mūsų pačių laisvės kertiniai akmenys. Jei jos pateks į komunistų nagus mūsų padėtis bus beviltiška. Vienintelis tikrosios taikos ir saugumo laidas yra tų valstybių laisvė... Šitai gali būti garantuota tik vienu būdu: kuo greičiausiu karinių jėgų suorganizavimu: mūsų ir tų valstybių..." Štai kodėl antrąją neigiamybę reikia laikyti nepakankamą JAV budrumą.

Pagaliau šiuo metu vykstamoje keturių didžiųjų pavaiduotojų konferencijoje pirmasis laimėjimas vėl teko Stalinui — vakariečiai atsisakė savo griežto nusistatymo keturių didžiųjų konferencijoj svarstyti klausimų atžvilgiu. Argi tai politinis pramatymas? Po dešimt metų JAV jau turėtų žinoti, jog su rusais derėtis neverta. Tačiau JAV netik derasi, bet dar ir nusileidžia.

Trūkstant JAV tų trijų savybių jų kelias į ateitį yra slidus, nors tas kelias ir būtų tikras. Vienintelis kelias Amerikai — susijungti visai tautai į vieną vienatę, susidrausminti ir su dideliu budrumu, bet tvirtai stoti į kovą prieš komunizmą: visur ir visuomet.

PAVOJINGAS ŽAIDIMAS

Anglijos socialistų vyriausybei ypatingai spaudžiant, Amerikos Jungtinės Valstybės yra įtrauktos į pavojingą diplomatinį žaidimą.

Kovo 5-tą dieną Paryžiuje prasidėjo konferencija, kurios tikslas parengti dienotvarkę 4-rių didžiųjų valstybių: Amerikos, Anglijos, Rusijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministerijų konferencijai. Dabar Paryžiuje vykstančioje konferencijoje aukščiau minėtas valstybes atstovauja jų užsienio reikalų viceministrai, tik Amerika nusiųntė savo viceministerio, o pavedė atstovauti konferencijoje savo specialiam ambasadoriui Phillip C. Jessup, pasižymėjusiam prorusiškoje veikloje diplomatu.

Amerikos visuomenėje ir kongrese kyla balsai prieš galimą naują nuolaidų Rusijai politiką. Sovietų vyriausybė beabejo bandys šią konferenciją panaudoti propagandai už tariamąją "taiką" ir suversti kaltę už karą Korėjoje ant Jungtinių Valstybių galvos. Jeigu šis triukas sovietams pasisektų, tai niekas kitas nebūtų kaltas, kaip tik mūsų užsienio reikalų politikos vadovai.

Ir aklas gali matyti, kad Sovietų Rusija nėra užinteresuota taikos išlaikymu pasaulyje. Kada po antrojo pasaulinio karo

MŪSŲ SKAUSMAI PASAULIO SPAUDOJE

KOVOJA SU GENOCIDU TIK... POPIERIUJE

Prancūzų "Liberte" (51. 1. 15), rašydama apie genocidą, pastebi, jog su juo kol kas kovojama tik... popieriuje. Nors minimoji konvencija yra ratifikuota jau 20 valstybių, tarp jų paskutinės Prancūzijos, ir jau turėtų efektyviai veikti, tačiau iš tikro nacių vykdytas genocidas dar ir dabar tebepraktikuojamas toliau Europos Rytuose. Ar gali būti kiti, kurie kraštai "sistemingiau naikina mi" už Lietuvą, Latvija, Estija? Klausia laikraštis. Kad dar daugiau nuslopintų tautines aspiracijas, Maskvą organizuoja masinius šių kraštų gyventojų trėmimus. Rytų komunizmas religinė sritis yra ne kas kitas kaip į slavų, vengrų ir rumunų kalbas išverstas hitleriškasis neopaganizmas su savo šūkiu: Loss von Rom.

Dėl Pabaltijo okupavimo JT dar nieko nepadaryta...
Lietuvos ir iš viso Pabaltijos valstybių vardas imama vis dažniau įvairiomis progomis minėti didžiuosiuose spaudos organuose. Šit prancūzų socialistų, respublikonų ir nepriklausomųjų kairiųjų organas "La Liberté Republicaine" įsidedo kursyvu platų aprašymą, kaip Pabaltijo valstybių atstovai įteikė prieš sovietinę oku-

raciją protestą Jungtinėms Tautoms. Drauge duota trumpa ištrauka iš kalbų, kurias ta proga pasakė Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatai, prašydami gen. sekr. Trygve Lie, kad JT tuo reikalu priimtų reikalingą nutarimą ir viską pagrindinai ištirtų, nes ligi šiol dar nieko nepadaryta.

Pirmoji Korėja — Pabaltijj
Kai per Maskvos radiją kažkokie lietuviškai mėginą kalbėti maskoliai "atsišaukia į viso pasaulio lietuvius", kad šie

neitų kariauti į Korėją, kur gali tekti susitikti "su savo broliais iš kitos pusės", didžioji JAV spaudoj pasirodo straipsnių, įrodinėjančių, kad pirmoji ir tikroji Korėja buvo kaip tik Pabaltijj. Pav. "Pittsburgh Sun. Telegraph" įsidedo ALR KF veikėjo L. Šimučio nuotrauką, pažymėdamas, jog "krikščioniškosios Pabaltijo valstybės sudaro tikrąją Korėją. Baltų tautos su pasitikėjimu ir viltimi laukia savo išlaisvinimo.

Tiesos zodis. Prancuzijoje

REIKALAUJA REZISTENCINIUS ORGANUS PIPAŽINTI EGZILINĖMS VYRIAUSYBĖMS

Prancūzų "L'homme nouveau" (1950. 12. 10) straipsnyje "Sukurkime Europą — nesumaitymą" apžvelgia ligi šiol dėtasias pastangas pasiekti susitarimo su Maskva, kad ir per Jungtines Tautas ir pastebė, kad jos šiandien privedė prie tragiškosios padėties. Jeigu būtų buvę lig laiku paklausyta išmintingų balsų, įspėjusių dėl komunistinio pavojaus, tai — daro išvadą laikraštis — Teheranas ir Jalta nebūtų virtenaujuoju Muenchenu, o Pabaltijo valstybės, Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija ir Vengri-

ja nebūtų buvusios pavergtos. Norima sukurti nauja Europa, kur būtų gerbiama žmoniškąjį asmenybė, laikomasi tarptautinės moralės ir teisinio principų. Tačiau kodėl nenorima išleisti, kad ir į Europos Tarybą žmonių, neturintų tėvynės, nors ir be oficialio politinio mandato, kai tuo tarpu nesuvaržoma sėsti prie bendro konferencijų stalo su savo priešais arba ir su Mao-Tse-Tungo ir Ho-Chi-Mincho atstovais?

Kada buvo vedama kova su hitlerizmu, santarvininkai oficialiai palaikė įvairius rezistencinius sąjūdžius ir ilgą laiką pripažino tremtinę lenkų vyriausybę. "O mes, ką padarėme mes, kai pasibaigė karo veiksmai, — klausia toliau laikraštis, — kad pradėjusiuose laisvųjų tautų rezistencija? Mes galime drauge dirbti su savo priešais, tačiau prie savo stalo nesusiprantame pakviesti žmonių, kurie galėtų savo patyrimų ir patarimų kovoje su bendru priešu ir prisidėti prie laisvosios Europos atstatymo?"

Šiuo metu beveik visa eilė organizuotų rezistencinių grupių, — kelia reikalavimą "L'homme nouveau", — kaip pvz. Laisvoji Čekoslovakų Taryba, įkurta 1949 m. Paryžiuje, arba Vyr. Lietuvai Išlaisvinti Komitetas. Juk tai tikros vyriausybės. Ir kodėl jų negalima pripažinti vyriausybėms

kaip tokiomis, gal iš baimės, kad gali už gerklės čiupti Sovietai? Tačiau į visus pasaulio vėjus skaitomi DP ir tie milijonai žmonių be tėvynės turi teisę būti atstovaujami Europos Taryboje, ir tai atstovaujami žmonių, kuriais jie pasitiki.

Tas pats laikraštis dėl vad. "taikos partizanų" kitoje vietoje pastebi: "Taikos partizanai protestuoja prieš visokius pasikėsinimus į tautų laisvę ir nepriklausomybę. Tačiau ko-

Lietuviai PENKVOSE KONTINENTUOSE

o Lietuvoje nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 33-ją sukaktį minint VLIKo ir Vykdomosios Tarybos Pirmininkas prel. M. Krupavičius aplankė lietuvių kuopą Bamberge ir dalyvavo Diepholze lietuvių gimnazijos oficialiame atidaryme.
o Vasario 16 d. per Stuttgarto radiją dienos metu buvo inž. Banaičio komentaras apie vasario 16-sios dienos prasmę, o vakare Užsienio Reikalų Tarybos Valdytojo prof. Brazaičio kalba ir Lietuvos himnas.
o VLIKo surengtame priėmimo dalyvavo Latvijos prezidento pareigas einęs vyskupas Rancans, amerikiečių ir vokiečių valdžios bei radiofono pareigū-

nai.
o UP apie lietuvius partizanus. Žinių agentūra Universal Press plačiai Amerikoje paskelbė apie partizaninį pogrindžio veikimą komunistų pavergtuose kraštuose: Ukrainoj, Slovakijoje, Lietuvoje ir k.
o Prof. Viktoras Biržiška persikėlė ir laikinai apsisutojo Chicagos apylinkėse, kur nori susirasti darbo ir apsigyventi.
o Gen. Stasys Raštikis jau ketvirtas mėnuo siringėja. Ligos priežastis — žaidžos gautos per Lietuvos Nepriklausomybės karą. Tai nusilpnino jo sveikatą ir jis kuris laikas negali eiti į darbą.

Tėvyne, buki laisva, laiminga ir amžina

(Tęsins)

Vasario 16-ji — tautos genijaus šventė

Šiandien reikia apgalvoti, kad asmens ir grupės, vairavusios mūsų valstybę, kad didžioji mūsų visuomenės dalis, mano mūsų mirties istorines reminiscencijas tyčia ar netyčia, žinia ar nežinia, išleido iš savo apskaičiavimų ir, realiai ir pranašiška, jų neįvertino. To pasekmėje jau 10 metų Chronoso atpalaiduoti įvykiai mus užpuolė staiga, netikėtai ir nebu-dinčiai. To pasekmėje mes ir netekome nepriklausomybės. Bet čia pat aš randu reikalingą pabrėžti, kad nėra visiškai pakankamo pagrindo tvirtinti, kad ir labiausiai pasirodusi paskutinųjų metų apokaliptiniams įvykiams mūsų tauta, — būtų galėjusi juos atsverti, pakęsti, nukreipti kitomis istorinės geometrijos linijomis.

Bet taip pat manau, kad neklysiu tvirtindamas, kad mūsų tauta tik iš dalies pasinaudojo po pirmojo karo susidėjusiomis politinėmis aplinkybėmis ir 16 vasario 1918 metų sąmoningu ir valingu sapnu — svajone, kuri lygiai prieš 33 metus Gedimino įkurtame Vilniuje, paskelbė visam pasauliui Lietuvos Tarybą. Ir pavienio asmens iš ištisos tautos gyvenimas susideda iš kasdieninio pilko gyvenimo ir šventadienių.

16 vasario yra mūsų tautos genijaus šventė. Ta diena yra mūsų tautos gyvenime negesantysis švyturys. Beastrės istorijos raida ji gali pasiūlyti savo ūkanose. Bet jis niekuomet neužges lietuviui, jis suteiks džiaugsmo kiekvienam teisingam ir laisvę mylinčiam žmogui.

16 vasario nėra keiliolikos žmonių kūrinys — ji yra bundančios tautos, pajutusios laisvės ir savarankiškumo nostalgija.

16 vasario yra laisvės grūdų vaisiai, kuriuos per ilgą laikotarpį i mūsų tautos kraują sėjo

geriausi ir tauriausi mūsų tautos darbininkai.

16 vasario yra mūsų tautos buvusių kartų, mūsų išnaikintų jėgvingų, prūsų kovų, mūsų valstybės vyrų siekimų, mūsų kultūrininkų didžiausiu išvynu, mūsų liaudies ištvermės ir atsparumo realizavimas.

16 vasario šiandien mus uždega džiaugsmingu virpėjimu, skatina į viltingą rytojų. Bet taip yra tik dėl to, kad mūsų tauta yra už tai gausiai sumokėjusi daugelio jos žinomų ir nesuskaitoma daugybe jai nežinomų narių gyvybe. Jų vienu kaulai lėmė milžinkapiuose, jų kapais nusagstyti plačiu ir dulkinu viešeliu, kuriais, jie žvangindami geležiniais pančiais, buvo varomi į katorgą, oaktantės. O kitų kaulai laukia dienos paskutinės užkeikti Sibiro taigose ir tundrose.

16 vasario yra patetiška, triumfuojanti mūsų tautos herojiškos simfonijos dalis.

Prisiminkime, kad Lietuvos Taryba skelbia atstatanti nepriklausomą Lietuvą, demokratiniiais pagrindais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą pačią valstybę atskiranti nuo visų valstybinių ryšių, buvusių su kitomis valstybėmis tuomet, kuomet Lietuva buvo okupuota, tuomet, kuomet juodasis erelis savo grobuoniškais sparnais drebbino pasaulį nuo šiaurės jūros iki Persų įlankos.

Šiandien mums, netekusiems gimtosios žemės, šiandien mums nukankintiems, mums likiantiems, mums kenčiantiems savo tėvynės pasiūgima, mums drebantiems dėl savo tautos kamieno likimo — 16 vasario atrodo kaip sapnas. Gal būti... Bet tai pranašiškas sapnas. O pranašiški sapnai kartojasi. 22 metų laikotarpis istorinėse epochose tikrai yra sapnas.

Negrįskime į neiviltį, nepalūzkime ir tas pranašiškas sapnas bus mums gražintas... Mes jį vėl realiai išgyvensime...

Tam sapnui baigusis mes galime suprasti ir įvertinti jo svarbą ir reikšmę. Per tą trumpą laikotarpį mūsų tauta sukūrė neįkainojamas vertybes visose žmogaus veiklos srityse: įvykdė socialines reformas, pakėlė medžiaginę gerovę, įvedė visuotinę pradžios mokslo, išaugino gausią inteligentiją, sukūrė savo dailiąją literatūrą, įvairių šakų meną, mokslą.

Per tą trumpą laikotarpį mūsų tauta vėl atgavo savo asmeniškumą, vientisumą ir sąmoningumą. Tautos masės apsikrėtė nepriklausomybės daigais. Jose pradėjo sruventi laisvės meilės sultys. Tie mano tvirtinimai nėra tuščiaiduriai, nes jei mūsų istorijoje nebūtų buvę vasario 16 — tai mūsų tautos atgimimo židinys gal būtų dabar galutiniai beužgestas.

Už vasario 16 sprendimą kovojo netik tautos kamienas, kuris tuomet vilko vokiečių žiaurų okupacinį jungą, bet ir visur esančios lietuvių tautos diasporos. Ypatinai didelis nuopelnas ir didelis indėlis yra padarytas JAV lietuvių. Jie, galima sakyti, pirmieji įsijungė į Lietuvos išlaisvinimo darbą. Tik prasidėjus pirmam pasauliniam karui jie šaukė politinius suvažiavimus ir juose kėlė pavergtos Lietuvos išlaisvinimo reikalus. Jie 1914 m. spalio 21 — 22 d. pareikalavo Lietuvai politinės autonomijos.

Jie reikalavo, kad Mažoji Lietuva būtų prijungta prie Didžiosios Lietuvos. Amerikos lietuviai norėdami savo nutarimus įgyvendinti tuo pat laiku sukūrė Tarybą ir Fondą. Jie veikė toliaregiškai ir praktiškai. Be vadovaujančio organo, be lėšų, negalima realizuoti nei mažiausio sumanymo. Amerikos lietuviai aktyviai dalyvavo visoje tuometinės Lietuvos išlaisvinimo byloje. Pirmam karui besibaigiant jie įteikė prez. Wilsonui milijoną parašų, kurie reikalavo pavergtai Lietuvai

nepriklausomybės. Nėra abejonės, kad mūsų brolių amerikiečių atkakli kova, nenuilstami darbai, neribotas pasišventimas, reali romantiškos spalvomis nudažyta ir gyvu tautiniu krauju maitinama meilė savo tėvynei buvo vienas iš svarbiausių veiksmų grumtynėse už Lietuvos išlaisvinimą. Jų reikšmė ypatingai padidėjo kuomet JAV įsijungė 1917 m. į karą. Tasai amerikiečių lietuvių idėlis vis augo. Jis nesibaigė net tuomet kuomet Lietuva atgavo nepriklausomybę. Amerikos lietuviai parėmė daugeliu milijonų dolerių nepriklausomos Lietuvos ekonominio gyvenimo atkūrimą ir sugriautos Lietuvos atsistatymą. Ta jų parama turėjo didžiausios reikšmės, nes tik susikūrusi valstybė neturėjo draugų užsieniuose ir negalėjo užtraukti reikalingų paskolų svarbiems krašto uždaviniais vykinti.

Be realizuotos vasario 16 ir šiandieninė būklė būtų beviltiška. Mūsų byla būtų visai kitoje teisinėje plotmėje. Pav. ukrainiečiai yra keliorapai už mus didesnė tauta, bet jie neturėjo savo vasario 16, jie ne-

turėjo laimės nors ir neilgą laikotarpį gyventi nepriklausomą valstybinį gyvenimą. Šiandien jų politinės laisvės klausimas yra žymiai sunkiau sprendžiamas.

Mes lietuviai sugebėjom netik paskelbti pasauliui vasario 16, bet pajėgėme kovoti iki galo nepriklausomybės kovas. Todėl šiandien mums nėra reikalo pradėti kovą iš naujo, nes mūsų nepriklausomybė nėra panaikinta, o tik laikinai suspenduota. Bolševikinė okupacija nėra pripažinta. To pavojaus aštrumas praėjo, nes dabar jau visas laisvas pasaulis įtemptai ir skubotai ruošiasi lemiamam mūšiiui su laisvo žmogaus ir laisvų tautų pavergėju.

Bolševikinis hipnozozas, kurio įtakos neišvengė savo laiku nei masės nei inteligentai jau baigiasi. Per 33 metus jiems nepavyko išspręsti nei vienos žmonių dominančios problemos. Jų doktrina pasirodė netikusi priemonė žmonių gyvenimo negerovės pašalinimui. Jie sugebėjo viską sugriauti, bet nesurado savyje konstruktyvių minčių sukurti naują, geresnį pasaulį. Todėl mes matome, kad Europoje bolševiz-

mas jau yra išgyventas. Šiandien bolševizmas grašo pasauliui ne savo dinamiškomis, kurybingomis idėjomis, bet savo tankais, savo patrankomis, savo bombomis, savo nesibaigiančia ir nežinančia ribų klasta, šiaandien jų politinės laisvės klausimas yra žymiai sunkiau sprendžiamas.

Raudonojo košmaro alpinantys rūkai baigia blaškytis. Apsvaigintas žmogus baigia atsitiesti. Ir Europoje ryškus laisvo žmogaus atbudimas. Greitai ateis laikas kuomet laisvas žmogus taip smogs demokratine atome antausį tironijai ir tironui, kad jie nuo-

to smūgio niekad neatsigaus. Bet šiandieną ir mūsų, patekusių į laisvus kraštus, ir viso tautos kamieno dūstančio bolševikų smaigliškame glėbyje likimas yra tragiškai sunkus.

Daugeliui vadinamų DP lietuvių pats sunkiausias laikotarpis — gyvenimas karo sunaikintoj Vokietijoje jau baigiasi. Jei jis būtų dar kelis metus užtrukęs, ten ne mažas skaičius asmenų būtų netekę žmopiškumo, savistovumo ir sugebėjimo tvarkyti nepriklausomai savo, savo šeimos reikalus, ir nuosirdžiai sielotis savo tautiniais reikalais.

(Bus daugiau)

AR STALINAS PULS TITO?

(Atkelta iš 1 pusl.)

linga kiekvienam kraštui su kuriuo ji tik palaiko prekvbičius ryšius. (3) Pusiau įvykdytas penkmečio planas, kurio sąmatos yra daug didesnės negu dabartiniai resursai. Iš tos bėdos ją gali išgelbėti tik 150,000,000 dol. JAV paskola. Kitaip Jugoslavija gali palūžti ir be svetimų kariuomenių įsikišimo. Tai, galimas dalykas, dar vienas punktas, kodėl Stalinas nesiruošia tuojau "nusukti Titui sprandą". (ak)

masės. Kaimiečiai bėga į miestus, kai tuo tarpu fabrikų darbininkai patys neturi darbo, nes trūksta žaliavų. Didžiausias vargas yra ir su butais. Tokia padėtis susidarė dėl trijų dalykų:

(1). Nutraukimas santykių su kominformu atskyrė jugoslavus nuo tų šaltinių, iš kurių jie gaudavo reikiamą prekių.

(2). Pakilusios kainos užsienioose. Jugoslavija dabar sko-

LIETUVIŠKOJI TREMTIES MOKYKL A TIESIARANKAS Į TAVE, TAUTIET! PADEK JAI!

IR LIGONIS GALI TAPTI MILJONIERIUM

Maždaug prieš 25 metus Mr. Fred Fisher sunkiai susirgo astma. Dėl atsmos jis negalėjo dirbti jokio darbo, o kas svarbiausia jis negalėjo vaikščioti po savo butą, o tik viename kambaryje, kuriame stovėjo didelis oro filtras ir be pertraukos valė orą. Tik šiame kambaryje jis galėjo judėti ir jautėsi kiek geriau. Apie keletą negalėjo būti nė kalbos, nes oro valytojas buvo ne tik brangus, bet ir nepatogus kilnojimui.

Paprastai taip yra, kad ligoniu kuriam yra daug laiko ir ramybės ateina įvairios keistos mintys.

"Vieną dieną aš gerai apžiūrėjau oro valymo aparatą", tarė vieną vakarą Fisher savo žmonai. "Man atėjo į galvą mintis, kad šį naudingą aparatą reikėtų pagaminti lengvesnį ir pigesnį, kad jį būtų galima iš vietos į vietą kilnoti".

"Kaip gi tu vaikščiosi su žarna prie burnos?" atsakė žmona, nežinodama ką jos vyras yra suplanavęs.

"Aš visi negalvoju apie save, aš manau, kad galima būtų pagaminti kitą panašų į oro valymo aparatą. Dabar toks aparatas nieko daugiau nedaro, kaip iš vienos pusės orą ištraukia, o iš kitos švarų įtraukia. Toks aparatas nėra pakankamai išnaudotas".

Tačiau Fisher apie tai daugiau su žmona nekalbėjo. Kitą dieną savo išgalvojimą papasakojo draugui, kuris tokį aparatą pradėjo statyti automobiliųje. Beabejonės Fisher savo išradimą iš dalies realizavo, tačiau tas jo nepatenkino. Dabar jis jau galėjo važinėti automobiliu, kuriame valė orą jo irengtas oro valytojas. Bevažinėdamas jis pradėjo nagrinėti patį principą, kokių būdu oras valosi. Po ilgesnio galvo-jimo priėjo išvados, kad tokiu pat principu būtų galima valyti ne tik orą, bet pavyzdžiui žrindis. Bet, galvojo jis toliau, ant grindų dulks guli tvirtai prikibusios, taigi jas reikia pirmiausia nuo grindų koku nors šepetiukų nugręžti. Kad begren-džiant dulks nepakiltų į orą, reikia siurbiamąjį oro aparatą pritaisyti prie šepetio, o kad į

KAIP KARTAIS PRATURTEJAMA

ši siurbtuvą patekusios dulks neišeitų per kitą galą lauk, reikia prikabinti maišą į kurį dulks ir susirinks.

Taip per kelias minutes ir gimė grindų valymo aparatas, be kurio šiandien neapsieina nė vienas žmoniškesnis butas Amerikoje, Europoje ir visur ten, kur gyvena civilizuotas žmogus. Mr. Fred Fisher vėliau pasidarė didžiulio Rex Air fabriko generalinis direktorius. Viena vienintelė idėja, kuri atėjo sergančiam eiliniam žmogui, kuris iš nuobodumo neturėjo ką kita veikti, kaip užsiimti fantastiniais planais, šiandien pagimdė pasauliui žinomas markės prekę, kuri suteikia darbą tūkstančiams darbininkų ir tarnautojų.

KODĖL ŽMONĖS NELANKO KINŲ TEATRU?

Neperseniausiai Amerikos kinematografų savininkai suko galvas ką daryti, kad žmonės nustojo lankę kinus. Žmonėms viliooti kinų priešakinėse salėse pradėjo ruošti meno paveikslų

parodas. Kinematografininkai net prie kinų įruošė užkandžių sales, kiti stalo tenisą. San Franciske kinematografininkai įruošė tikrą madų saloną, kuriame vakarine suknele apsi-ręngusi dama mandagiai kvietė į kiną svečius, o po kino juos išlydėdavo. Kai kurie įruošė kosmetikos skyrius, kuriuose kino lankytojai galėjo atsišviežinti, kitaip sakant, pasidaryti "make up". New York 43 gatvėje vienas kino savininkas oriėjo net prie to, kad perkant bilietą duodavo puodelį kavos su pyragaičiais.

Vieną dieną Amerikoje įvyko kino savininkų konferencija, kur aiškiai buvo konstatuota, kad kinų lankymas žymiai puolė Čia buvo daug kalbama ir galiausiai prieita išvados, kad filmos nėra nė kiek blogesnės, kaip prieš tris metus, kad filmų žvaigždės vaidina nė kiek neblogiau, o net žymiai geriau, kad reklama taip pat stovi pilnoje aukštumoje. Tačiau publika visa tai nė kiek neveikė, ji nėjo į kinus ir baigta.

Nėra geresnių minkštų kėdžių, nėra geresnių kino aparatų; lankytojams dalinami sviestainiai, duodami gėrimai, geriausia galimybė atvykusiems pastatyti saugiai ir gerai mašinas, bet nežūrint viso to, žmonės važiuoja pro šalį kinų.

Kada jau visiems kalbos nusibodo, vienas konerencijos dalyvis greta sėdintiems kino savininkui kažką pašnibzdėjo į ausį ir abudu tuojau dingo. Jie išėjo į nuošalų kambarį, kad netrukdomi galėtų pasikalbėti.

"Aš tave pasiūkau pasikalbėti, ne matau, kad iš tų kalbų nieko gero neišeis. Vienas iš konferencijos dalyvių aiškiai pasakė kame yra reikalas, bet to niekas nepastebėjo. Tas jo pasakymas mane tiesiog nuramino. Man gimė nauja idėja."

"Tad ką pasakė šitas žmogus?"

"Jis pasakė, kad žmonės tingi išlipti iš automobilių!"

Ką galima daryti, jei jie tin-

gi išlipti?"

"Aš manau jiems duoti galimybę neišlipus iš mašinos, žiūrėti filmas."

"Tu esi tikras juokdarys. Tu manai, kad tie žmonės galės su mašina įvažiuoti į kiną ir stovėti pirmoje vietoje?"

"Mano kinas, kurį aš įruošiu, neturės jokių vietų, bet užtai didelį parketą."

"Taigi tu manai užimti tik parketą? Ar tu pagalvoji, kokios didelės reikės salės? Kiek visa tai kainuos, kad tik parketas bus naudojamas?"

"Viskas yra niekai ką tu galvoji. Pirmiausiai, mano kinas neturės jokio stogo, bet bus vaidinama atvirame ore. Automobiliai bus sustatomi eilėmis ir kiekvienas sėdėdamas mašinoje galės žiūrėti filmas".

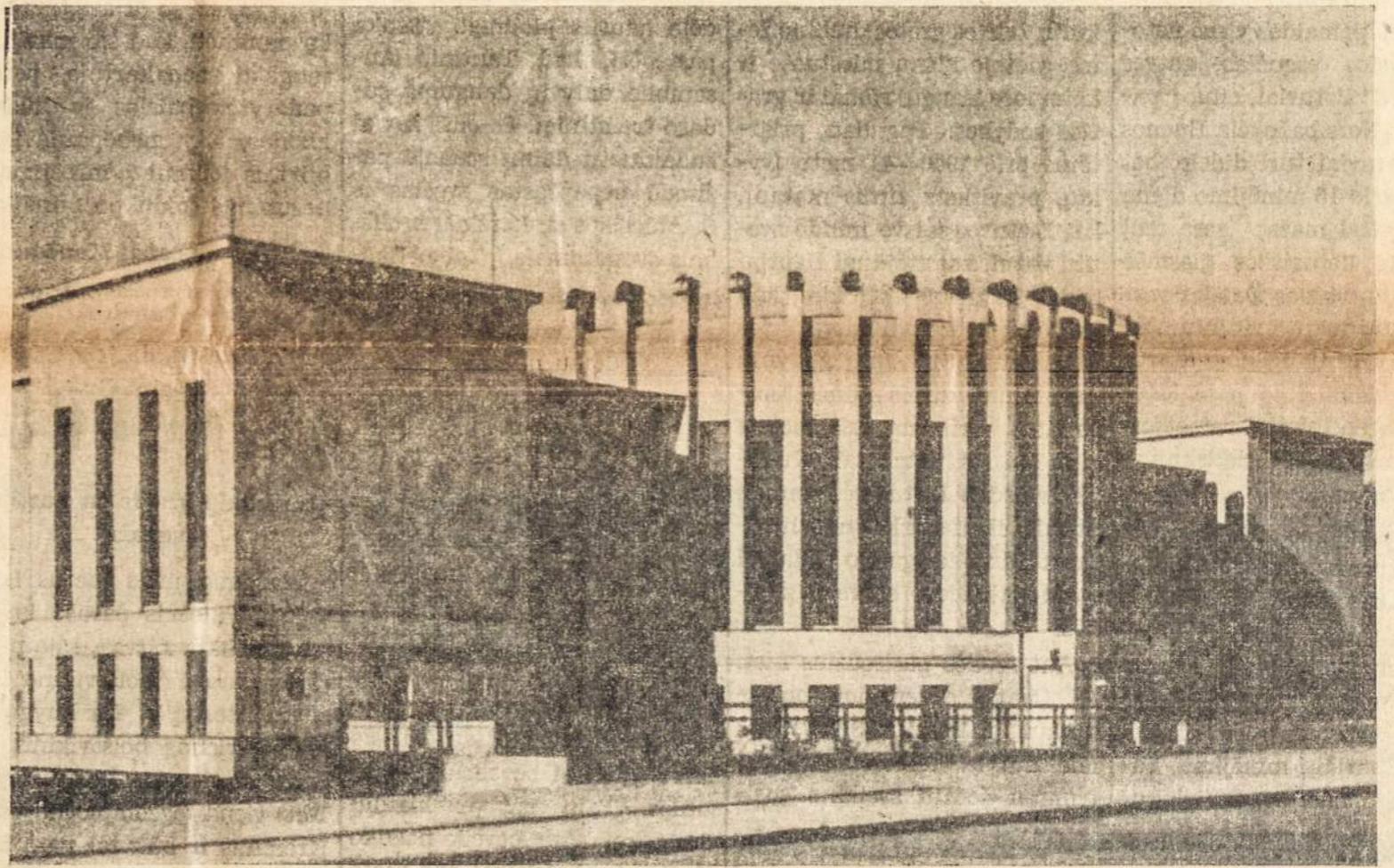
"Atleiskite, sakykite kokiame didmiestyje bus tokia ne-naudojama aikštė? Jei ir pasi-taikytų tokia aikštė, bet kiek reiktų mokėti nuomos?"

"Tu visai klaidingai galvoji. Kas tau sako, kad po atviru dangumi kinas turi būti miesto centre. Kaip tik atvirščiai,

toks kinas gali būti užmiestyje. Kiekvienas, kuris turi mašiną, mieliau važiuos į užmiestį, kur ir judėjimo laisvė didesnė.

Po trijų mėnesių Amerika pergryveno tikrą sensaciją. Čikagos priemiesčio ribose atsiradė pirmas pasaulyje automobilių kinas. Čia telpa mažiausiai 1.000 mašinų. Kiekviena mašina gauna atskirai garsiakalbį. Tarp daugybės pristojusių mašinų vaikšto bilietai pardavinėtojai, kurie šalia to patiekia ir užkandžius, kurie automobilių yra mieliai perkami. Už kino lankymą mokama ne nuo žmogaus, bet nuo mašinos. Pasisekimas buvo toks didelis, kad neužilgo tokius kinus teko įrengti bent dešimtyje kitų Amerikos didmiėsčių pakraščiuose.

Nėra abejonės, kad ši nauja idėja išsiplės visame pasaulyje, o ji atėjo žmogui į galvą vienu akimirksniu. Šimtai dalyvių konferencijoje galvojo ir girdėjo visas kalbas, bet nė vienas nesusivokė, nesugebėjo praktiškai suvirškinti, ką kiti kaip netikrą pinigą praleisdavo pro pirštus.

Karo Muziejaus Rūmai Kaune, vaizdas iš Putvinskio gatvės

(Lietuvių Dienų) klišė

VASARIO 16-JI ARGENTINOJ

PAGERBTAS ARGENTINOS IŠLAISVINTOJA S. — IŠPŪDINGOS PAMALDOS UŽ TĖVYNĖ. — JAUDINANTIS MINĖJIMO AKTAS. — TRI SPALVĖ PUOŠIA LIETUVIŲ KRŪTINES. — PITTSBURGHO ATSTOVĖS KALBA. — DOKUMENTINĖ PARODA. — ATTAISYTOTAS KLAIKOS

Mūsų korespondentas Argentinoje

Ilgėjant mūsų Tėvynės vergijos metų eilei, Argentinos lietuvių širdyse auga vis didesnė Tėvynės meilė ir plečiasi kovą dėl jos laisvės. Dėl to Vasario 16 tapo liūdniausia diena iš visų Argentinos vasaros dienų. Tą dieną nors ir saulė šviečia, bet lietuvių širdyse yra liūdna gedulo tamsa.

Šios šventės minėjimą Buenos Airese organizavo Lietuvos Išlaisvinti Centras Argentinoje. Vasario 16 dieną nebuvo oficialaus minėjimo, tik buvo atiduota pagarba Argentinos Išlaisvintojai Gen. SAN MARTIN, padedant prie jo mauzoliejaus gyvų gėlių vainiką, Buenos Aires istorinėje katedroje, dalyvaudant gausiam būriui lietuvių.

Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 18 dieną, kada jau iš ryto radio bangomis nuaidėjo žinia pasauliui, kad Vasario 16 yra brangi šventė lietuviui, nežūrint kur jis būtų. Tai diena pritaikyta programa žavėjo klausytoją. Po to, 10,30 val. įvyko iškilmingos pamaldos lietuvių parapijos bažnyčioje. Dar prieš pamaldas visas netoli bažnyčios esančias gatves "okupavo" lietuviai, einą į pamaldas. Nors bažnyčia Buenos Aires lietuviai turi didelę, bet šią, Vasario 16 minėjimo dieną ji tapo visai maža; gerą dalį skambėjo lietuviškos giesmės ir karštos maldos žodžiai veržėsi iš lietuvių krūtinų kai liūdesys ir daugeho asaros dengė veidus, tose pamaldose buvo argentiniečiai stebėjosi tokiu lietuvių patriotiškumu ir religingumu.

Pats minėjimo aktas su puikia programa įvyko 17 val. Buenos Aires lietuvių parapijos erdvoje salėje. Bent pora valandų prieš minėjimo pradžią visais keliais ir visomis susisiekimo priemonėmis plaukė lietuvių būriai į minėjimą. Labai džiugu, kad tarp susirinku-

sių matėsi nepaprastai daug "atsivertėlių", t. y. dar prieš metus - kitus buvusių didelių raudonojo viešpačio garbintojų.

Žengiančius į salę pasitiko tautiniais rūbais apsirengusios lietuvaitės, kurios segė trispalvės lietuviškas vėliavėles prie lietuvių krūtinų, už ką kiek kas galėjo aukavo Lietuvos išlaisvinimo reikalams. Kaip čia taip ir skautams renkant aukas sąrašais, visi buvo labai duosnūs, nesigailėdami didesnių sumų. Iki programos pradžios dalis susirinkusių apžiūrinėjo gretimame kambaryje esančią dokumentalinę lietuvių istorijos parodą. Tik į parodą įėjus visi pirmiausiai atsidūrė prie Lietuvos žemėlapiu, ant kurio dauguma ieškojo savo gimtojo valsčiaus ar kaimo. Toliau prieš 33 metus įvykusio Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktas ir įvairios nuotraukos. Augant laisvės metams matosi vis didesnė pažanga Lietuvos gyvenime: apžiūrėjus laisvės kovų savanorių pakeitė šaukus kariai, kurių tvirtos gretos drebino žemę, vietoje liūdnų miestuose ir kaimuose išaugo rūmai ir gražios sodybos. Pagaliau, priartėjus prie 1940—41 metų įvykių, pravirksta širdis matant, kai Lietuvos laisvę mindo sveitimi batai, kai atėjūnai žiauriai žudo lietuvius tik už tai, kad jie lietuviai ir myli laisvę. Prieš akis gausu masinių žudynių nuotraukų, kurios mums trenitiniams primena tais metais savo akimis matytus šių žudynių vaizdus Lietuvoje. Senieji ateiviai ilgai žiūri ir negali suprasti, argi tai galėjo padaryti tokie pat Dievo sutverti žmonės.

Ant scenos pasirodžius Liet. IŠI. Centro Argentinoje pirminkui Ig. PADVALSKIUI, salėje nutyla kalbos. Jis savo trumpu žodžiu sveikino susirinkusius ir atidarė minėjimą. Šv. Cecelijos choras, vadovaujamas muz. Vac. Rymavičiaus sugiedojo Argentinos ir Lietuvos himnus, Maldą už Tėvynę ir kitas dainas. Choro dainas lydėjo muz. And. Kuprevičiaus piano muzika. Po choro pasirodymo sekė Lietuvos Ministro Dr. K. Graužinio, Argentinos latvių ir lenkų organizacijų, Beriso lietuvių kolonijos "Mindaugo Draugijos", tolimosios Patagonijos lietuvių kolonijos ir "Arg. Lietuvių Balso" sveikinimai. Po sveikinimų Arg. Lietuvių Bendruomenės Laik. Organizacinio Komiteto sekretorius L. Sruoga kalbėjo apie Pasaulio Lietuvių Bendruomenės reikšmę išeičioje ir ragino visus lietuvius burtis į jos eiles.

Antroje programos dalyje pasirodė Lietuvių Tautinis Ansamblis pirmą kartą vadovaujamas žinomo muziko Andriaus Kuprevičiaus. Visi choristai pasipuošę tautiniais rūbais. Mirga akys nuo sesių marga spalvių rūbų, o puikiai dainuojamos dainos spaudžia lietuvių širdį. Kiekvieną dainą palydėjo gausūs plojimai. Tenka pastebėti, kad Tautinio Ansamblio dalyvių daugumą sudaro tremtiniai. Po eilės žaviai sudainuotų dainų scenoje pasirodė nepaprastai svečiai iš Š. Amerikos su karštais broliškais sveikinimais. Tai netikė-

taip į Buenos Aires atvykusi didelė patriotė lietuvaitė ponija GABALIAUSKIENĖ, Pittsburgho "LIETUVIŲ ŽINIŲ" redaktorius žmona. Jai pasirodžius scenoje, salė skambėjo nuo audringų plojimų, o puikiai lietuviškai prabilus, išsiviešpatavo mirtina tylą. Ji savo trumpame žodyje sveikino Argentinos lietuvius Pittsburgho ir visos Š. Amerikos lietuvių vardu linkėdama kantriai laukti Lietuvos laisvės aušros užtekėjimo ir petys petin kovoti dėl jos. Be to, ragino visus tvirtai laikytis prieš nutautėjimą ir visais būdais stengtis išlaikyti lietuvių kalbą, papročius ir tradicijas. Ponios Gabaliauskienės puikus lietuvių kalbos mokėjimas ir nevertojimas joje svetimų žodžių, gali būti pavyzdys visiems tiems, kurie per greit pradeda lietuvių kalbą nuliūvinti.

Po trumpo pertraukos scenoje pasirodė mok. Vedegys su paskaita apie Vasario 16-ją, smuikininkė El. Kuprevičiūtė su smuiku muzika ir gen. T. Daukantas su tvirta ir drąsianančia kalba.

Ši minėjimą baigiant buvo perskaityta rezoliucija, siunčiama Argentinos Respublikos Prezidentui, vyriausybei ir spaudai.

Baigiant šį puiką Vasario 16 dienos minėjimo Argentinoje aprašymą su džiaugsmu tenka paminėti, kad šio minėjimo rengėjai nepakartojo pernai padarytos baisios ir liūdnos klaidos, t. y. nebepardavinėjo bilietus įėjimui į minėjimą ir nesurenge šokių po minėjimą.

Leonas Kančauskas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

KOLCHOZAI NEPRODUKTYVŪS

Kaip matyti iš "Tiesos" korespondentų pranešimų, daugelis kolchozų visai nusigyveno, kad nepajęgia išlaikyti net 2 karvių. Ešą po karo įjungus didelius ūkius į kolchozus, būvę taip pat ir gyvuliai perduoti kolchozams. Tačiau iki šio laiko gyvuliai beveik dingę be žinios. Taip pat ir kiaulių daug kolchozų beveik nelaiko. Vadinas, kolchozai ant rašto gyvuoja, bet tikrenybėje nieko neproduktoja. Net ir rusai kolonizatoriai, kurie prižiūri kolchozus, nežinia ka veikia ir iš ko gyvena.

Kaltina vieni kitus ir nežino kas kaltas

Vilniaus komunistų partijos plenumo posėdyje partijos veikėjai pradėjo vieni kitus kaltinti dėl neveiklumo ir nukrypimo nuo partijos linijos. Ypač buvo puolami mažiukai "veikėjai" rajoniniai partijos pareigūnai. Visą laiką buvo manoma, kad sveikatos ministerijos partinė organizacija labai gerai veikia ir buvo laikoma pavyzdžiu. Dabar paaiškėjo, kad ši organizacija ne tik nėra pavyzdinga, bet rasta ir įvairių trūkumų. Taip pat ir kiti rajonai veikia nepakankamai gerai, ypač komunistų partinės ideologijos ugdytum. Negeresni reikalai ešą, Tauragės, Šiaulių ir kituose partijos rajonuose. Centras kaltina žemesniuosius pareigūnus, šie gi spiriasi ir kaltina centrą, kad šis nėra pakankamai sąžiningas partijos veikime, o ieško tik priekabių, kad save pateisintų.

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

STALINO SAULĖ IR LIETUVIŠKOJI TIKROVĖ

Paleckis meluoja ir neraudonoja. — Kolchozi ninkai paskęsta biurokratijos dumblynuose. — Netoki "ponai" pakibo komunistinėse kartuvėse — pakibs jose ir Paleckis

Vad. "LTSR Aukšč. tarybos prezidento pirmininkas" J. Paleckis negalėdamas atsidžiaugti Stalino saulės dovanomis 1950 m. "TB" Nr. 49 apie ją taip samprotauja: "Visa tai apie ką svajojo lietuvių tauta visos tos puikiosios Stalino konstitucijose įrašytos teisės ir darba, į mokslą, į poilsį, į nenokamą gydymą, į aprūpinimą senatvėje — visos jos įgyvendintos mūsų respublikoje. Lietuvių tauta plačiai naudojasi šiomis teisėmis kurdama laimingą gyvenimą".

Tačiau kiek tokiuose nereikimuose, kuriais reikia manyti ir pats autorius netiki, jei jis yra iš tikro jo autorius, esama tiesos — parodo, kad ir šis paprastas pavyzdys, paskelbtas "Tiesos" Nr. 304 Jurbarko rajono socialinio skyriaus vedė-

SOVIETINĖJ VOKIETIJOJ

32 KALINIAMS ĮVYKDYTOS MIRTIES BAUSMĖS

Mūsų korespondento Europoje

Vokietijos sovietų zonoje likviduojant Buchenvaldo, Sachsenhauzeno, Torgau ir Beutkeno bausmės stovyklas vadinaimo "greitojo" teismo buvo nubausti mirties bausme 39 vokiečiai. Už ką jie buvo nubausti iki šiol nepaskelbta. Teismas truko 10 minučių. Nuteistųjų šeimos tuojau

padavė malonės prašymus, į kuriuos atsakė sovietų karinės įstaigos, kad nuteistiesiems mirties bausmės įvykdytos. Nelaimingųjų šeimos prašymu kreipėsi į Vakarų Vokietijos spaudą kodėl ji visai nekelią užšumon baissios gyventojų padėties Sovietų Vokietijoje ir ten vykstančių nežmoniškumų.

Minėtas bausmės stovyklas likviduojant daugelis kalinių buvo ištremiti į Sovietų Sąjungą, kiti sušaudyti, o apie 3400 kalinių patalpinti Waldcheimo kalėjime.

63,000 metų kalėjimo

Sovietų karinis tribunolas ir politinis teismas sovietinėje Vokietijoje per 1950 metus išsprendė 17.012 politinių bylų nubaudami iš viso 63,000 metų kalėjimo. Kaltinama buvo už antisovietinį boikotą ir antikomunistinį veikimą. Į tą skaičių įeina 24.000 metų kalėjimo už ūkinį sabotazą. Už platinimą Vakarų propagandos nubausti po 4 metus kalėjimo, tuo tarpu Berlyno vakariname sektoriuje už platinimą sovietinės — komunistinės propa-

gandos baudžiama tik iki 4 savaitių.

Pagal paskutinius davinius vien Vokietijos sovietinėje zonoje kalėjimuose sėdi per 25.000 politinių kalinių. Tuo tikslu Berlyno Vakarų sektoriuje įsteigtas politiniams kaliniams pagalbos komitetas, kuris prašo vis pasaulio spaudą skelbti bausimus, kurie vyksta sovietų užimtuose kraštuose.

9.139.707 benamiai Vakarų Vokietijoje

Vokiečių statistikos daviniai Vakarų Vokietijoje yra 9,139,707 benamiai. Į tą skaičių įeina: 4,658,793 benamiai iš anapus Oderio — Neisse linijos, 3,158,232 benamiai iš kitų užsienio kraštų ir 1,322,682 politiniai pabėgėliai iš Vokietijos sovietų zonos.

Be vokiečių benamių, Vokietijoje dabar gyvena 348,896 užsieniečiai skaitant ir PD. Į tą skaičių įeina 61,645 užsieniečiai be pilietybės. Šalia to, Vakarų Vokietijoje gyvena 100,000 užsieniečių, ne DP, kuriems nesiskaito tremtiniais.

gandos baudžiama tik iki 4 savaitių.

Pagal paskutinius davinius vien Vokietijos sovietinėje zonoje kalėjimuose sėdi per 25.000 politinių kalinių. Tuo tikslu Berlyno Vakarų sektoriuje įsteigtas politiniams kaliniams pagalbos komitetas, kuris prašo vis pasaulio spaudą skelbti bausimus, kurie vyksta sovietų užimtuose kraštuose.

9.139.707 benamiai Vakarų Vokietijoje

Vokiečių statistikos daviniai Vakarų Vokietijoje yra 9,139,707 benamiai. Į tą skaičių įeina: 4,658,793 benamiai iš anapus Oderio — Neisse linijos, 3,158,232 benamiai iš kitų užsienio kraštų ir 1,322,682 politiniai pabėgėliai iš Vokietijos sovietų zonos.

Be vokiečių benamių, Vokietijoje dabar gyvena 348,896 užsieniečiai skaitant ir PD. Į tą skaičių įeina 61,645 užsieniečiai be pilietybės. Šalia to, Vakarų Vokietijoje gyvena 100,000 užsieniečių, ne DP, kuriems nesiskaito tremtiniais.

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

Neteikia

SKAITYKITE — PLATINKITE REMKITE

"LIETUVIŲ ŽINIAS"

GERIAUSIAI INFORMUOTA IR POPULIARIAUSI LIETUVIŲ SAVAITRAŠTĖ AMERIKOJ

PRENUMERATOS KAINA:

Amerikoj — \$3.00, užsieny — \$4.00

ADRESAS:

2211 Sarah Street, Pittsburgh 3, Pa.

VYČIAI MINĖJO KOVO 4 D.

Kovo 4 d. — Šv. Kazimiero — Lietuvos Vyčių dangiškojo Globėjo šventė. Vyčiai tą dieną minėjo iškilingai. Šv. Kazimiero ir Šv. Vincento bažnyčiose įvyko iškilingos Šv. Mišios, kurių metu vyčiai bendrai priėmė švenčiausiąjį. Po to Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyko bendri abiejų vyčių pusryčiai ir apskrities susirinkimas.

„Susirinkimui pirmininkavo aps. komiteto pirm. V. Zinkus. Trumpai apsvarstė radijo programos ir ruošiamo didžiulių banketo reikalai. Ta proga taip pat išrinktas ir naujas apskrities komitetas. Jį dabar sudaro šie vyčiai: pirm. Wm. Kolyčius, pirmas vicepirmininkas V. Zinkus, 2 vicepirm. Marčiulaitis, sekretorė p. Markūnaitė, išdinininkas A. J. Kasulaitis, kontrolieriai — inž. A. Mažeika ir adv. St. Simanavičius.

Po susirinkimo visi vyčiai, vadovaujami savo mylimo dvasios vado kun. Juozo Girdžio bendrai aplankė Pittsburgho vyskupo nustatytas keturias bažnyčias ir peinė Šv. Metų atlydus. Tai labai gražus jaunimo pavyzdys. Ir Šv. Kazimierui nebuvo didesnio džiaugsmo, kaip matant savo brolius ir seses meldžiant Viešpatį palaimos ateičius darbams.

Vyčių banketas

Balandžio mėn. Vyčių radijo programai sukanka vieneri metai. Atžymėdami tą sukaktį, o kartu norėdami pagerbti tuos savo narius, kurie daugiausiai dirbo Dievui ir Tėvynei idealams, Pittsburgho vyčiai ruošia didžiulį banketą, su iškilingu aktu ir menine programa. Jis įvyks balandžio 15 d. Tai bus Pittsburgho katalikiškojo jaunimo demonstracija. Ta proga į Pittsburghiečių šventę atvyks Lietuvos Vyčių vyr. dvasios vadas kun. Jonas Jutkevičius iš Worcester. Bankete dalyvaus vyčiai iš Clevelando ir kitų kolonijų. Pittsburgho lietuviškoji visuomenė raginama toje jaunimo šventėje kuo gausiau dalyvauti. S.

TREMTINIŲ KLŪBO

susirinkimas įvyks šį šeštadienį, kovo 10 d. 7 val. vak. Lietuvių Pilečių svetainėje, South Side. Tremtiniai kviečiami kuo gausiau atsilankyti.

PRAEITAME "L. Ž."

numeryje tilpusios dvi gražios klės yra mums paskolintos puikiojo žurnalo "Lietuvių Dienų". Visi lietuviai, nori matyti pasaulio lietuvių gyvenimą vaizduose, nedelsdami teuzsisako tą žurnalą.

IŠVYKO Į CLEVELANDĄ

Judrus Pittsburgho kultūrininkas ir Lietuvos Katalikų Radijo valandos pranešėjas akt. Ignas Gatautis išvyko į Clevelandą, kur mano pastoviai apsigyventi. Šeima kolkas dar lieka Pittsburghe.

PAIEŠKOJIMAS

Mr. Walter Skrebs, gyv. 123 Claus Ave., Carrick, telefonas 1-5287 ieško **Antano Bartkaus**, gyvenusio ar gyvenančio Embridgė, Pa. Žinantįjį apie jį malonėkite pranešti aukščiau pateiktu adresu.

AČIŲ RĖMĖJAMS

Mūsų laikraščio rėmėjai V. Valiukevičius ir D. Kapšis užsimokėję už laikraščio prenumeratą po du dolerių pridėjo laikraščio tobulinimui. Nuširdus administracijos ačiū.

GRAŽIAI MINĖJO ŠV. KAZIMIERĄ

Šv. Kazimiero — Lietuvos karaliaičio dieną gražiai minėjo ir Lietuvos Katalikų bei Vyčių radijo pogramos, ypač tai dienai pritaikyta muzika.

MIZARA PITTSBURGHE

Vienas iš didžiausių Stalino batlaizių Mizara — "Laisvės" "šaikos" narys buvo atvykęs į Pittsburghą ir lankėsi bolševikų klube Sheridane. Iš čia jis išvyko į Clevelandą, o paskiau

LAISVĖS MOBILIZACIJOS VAJUS

Amerikos Lietuvių Taryba, vykdydama Laisvės Mobilizacijos Vajų, siekia:

- 1) Lietuvos laisvinimo darbams sukelti \$100,000.
- 2) Įgyvendinti idėją, kad pastoviomis pajamoms Lietuvos laisvinimo akcijai patikrinti, visi sąmoningi tautiečiai apsidėję nuolatiniiais reguliariais mokesčiais.
- 3) Dar labiau išplėsti Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą visame krašte, organizuojant ALT skyrius, kur jų dar nėra, ir įtraukiant į darbą daugiau draugijų ir paskirų asmenų.
- 4) Kiek galima plačiau paskleisti Lietuvos laisvės idėją amerikiečių visuomenėje per spaudą, asmeniniais kontaktais ir kitais galimais būdais, gauti valdžios žmonių ir įtakingų asmenų paramą Lietuvai.

Iš bendros Laisvės Mobilizacijos Vajaus sumos 100.000 atskiroms vietovėms ir valstybėms nustatytos tokios kvotos:

Illinois \$30,000: Chicago 27,000, Rockford 1,500, East St. Louis 400, Springfield 600, kitos vietos 500.

Connecticut 12,000: Waterbury 5,000, Hartford 2,000, New Britain 1,000, New Haven 1,000, Manchester 500, Ansonia 500, Stamford 500. Kitos vietos \$1,500.

Massachusetts 12,000: Boston 5,000, Worcester 1,500, Brockton 1,500, Lawrence 1,000, Norwood 1,000, Cambridge 500, Lowell 500, kitos vietos 1,000.

Pennsylvania 10,000: Pittsburgh 4,000, Philadelphia 3,500, Shenandoah 500, Scranton 200, Chester 200, Wilkes Barre 300, Pittston 300, kitos vietos 1,000.

New York 8,000: New York 5,000, Rochester 1,500, Birmingham 500, Great Neck 300, Buffalo 200, Amsterdam 500.

Michigan 6,000: Detroit 4,500, Custer 500, Grand Rapids 500, kitos vietos 500.

Ohio 5,000: Cleveland 3,000, Dayton 600, Akron 500, Toledo 400, kitos vietos 500.

New Jersey 5,000: Kearny 1,000, Paterson 800, East Orange 500, Linden 500, Elizabeth 300, Phillipsburgh 300, Newark 300, Cliffside 300, Bayonne 300, kitos vietos 500.

Wisconsin 3,000: Racine 1,500, Milwaukee 500, Kenosha 500, Sheboygan 200, kitos vie-

užsaks į Čikagą. Jo kelionės tikslas — "taikos kruseidės" organizavimas.

BOLŠEVIKAMS NEPAKELIUI SU PATRIOTAIŠ

Bolševikinis Wilmerdingo lietuvių (geriau puslietuvių) Stūnų Lietuvos klubas nutarė nebesiųti savo atstovo į Lietuvos Dienos rengimo komitetą. Šis komitetas yra patriotiškas ir atstovauja daug Vakarų Pensylvanijos lietuvių organizacijų ir klūbų, todėl tautos išdavikams jis, žinoma, jis nepatinka.

RODYS FILMĄ

Espleno vyčių 62-ji kuopa Verbų sekmadienį, kovo 18 d. Espleno Šv. Vincento salėje rodydė idomia religinę filmą. Pradžia 7:30 val. vak. Vakarų pelnas skiriamas "Lietuvių Žinioms".

NELIKIME SKOLINGI ŠV. METŲ PAMINKLUI

Mieli lietuviai, Marijos žemės vaikai! Dabartiniam Šventųjų Metų laikui paminėti pasiryžta Amerikos lietuvių katalikų vardu pastatyti paminklą — Marijos garbei koplyčią Nekalto Prasidėjimo Seserų Vienuolyne, Putman, Conn.

Jau daug kas suprato reikalo svarbą ir atsiliėpė didesnėmis ar mažesnėmis aukomis; Statybos Fondas praeitais metais žymiai padidėjo. Tiems geradariams dėkinga Marija, dėkingos Seserys Jos dukros, dėkingi visi, kurie nori pagerbti Mariją, kurie tikisi Jos pagelbos kenčiančiai mūsų tautai. Tačiau iki šiol surinktų pinigų dar per mažai statybai pradėti.

Statybos komitetas, siekdamas savo tikslo ir žinodamas, jog dar toli gražu ne visi geraširdžiai turėjo progos parodyti savo prielankumą, o vajas talkininkai nevisur spėjo įgyvendinti savo planus — **skelbia Šv. Metų Paminklui pastatyti v a j ų tebeinančių ir šiais 1951, pratęstais šventaisiais metais.** Šiandien, N. Pr. Marijos Lurde apsireiškimo dieną, su visu įsijautimu į mus supančius įvykius, su giliu troškimu **k r e i p i a m ė s** į visus lietuvius: dvasininkus ir pasauliečius, organizuotus ir pavienius — **padėkite pastatyti Nekaltai Pradėtosioms Marijos garbei koplyčią!**

Pati Marija, pasirodžiusi Šiluvoje ir Lurde, prašė statyti Dievo namus. Priimkite šį mūsų kvietimą atvira širdimi ir atsiliėpkite auką. Jos laukia:

Immaculate Coeption Convent Building Fund, R. F. D. 2, Putman, Conn. Jūsų auka pagreitins Paminklo pastatymą, kuris sustiprins ir pagyvins naują lietuvių ir katalikybės židinį. N. P. Seserų Vienuolyno Statybos Komitetas

BELGIJOS LIETUVIAI AUKOJA

I Belgijos LB krašto valdybos atsišaukimą, kad nariai ineštų kas mėnuo bent po 10 fr., pirmasis atsiliėpė p. Jaronis, sumokėdamas nario įnašą iš anksto už 1951 m. 5 mėnesius. Jei taip visi atliktų savo pareigą, tuomet nereiktų daryti jokių rinkliavų Tautos Fondui. Zolderio ir Eisdeno apylinkių lietuviai Kalėdų švenčių proga iš savo kuko uždarbio pasiuntė ligoniams lietuviams į Vo-

ketiją siuntinėliu, tuo įrodydami, jog anglų dulkės nesutepė lietuviško solidarumo jausmo. Chatalet apylinkėse lietuvių beliko visai mažai, bet veik visi gyvena nuomuojamuose namuose.

Wanted two neat appearing women for lingerie concern. No canvassing, small investment. Call Emerson 1-5360.

- tos 300.
- Indiana 2,000:** Gary 1,500, kitos vietos 500.
- Maryland 2,000:** Baltimore 2,000.
- California 2,000:** Los Angeles 2,000.
- Florida 1,000:** Miami 1,000.
- Kitos valstybės 2,000:** Nebraska 500, Maine 500, Rhode Island 500, Iowa, Missouri ir kitos 500.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ DIDŽIULĖS PITTSBURGHO RADIO STOTIES **W. P. G. H.** NUO 1 VAL. IKI 1:30 PO PIETŲ. Nustatykite savo Radio ant numerio 1080. Programos vedėjas Povilas Dargis

Clothing	
Dresses	25 c. & up
Ladies Coats	\$1.00 & up
Ladies Shoes	25 c.
Ladies Winter & Fur Coats	\$3.50 to \$5.00
Raincoats	35 c. to \$1.00
Infants Shoes	15 c. to .30 c.
Mens Coats	50 c.
Other useful wearing apparel.	

Rūbai	
Suknelės	25 c. ir daugiau
Mot. paltai	1 dol. — " —
Mot. batai	25 c. — " —
Mot. žeminiai ir kailiniai paltai	3.50 dol. iki 5.00 dol.
Lietpalčiai	35 c. iki 1.00 dol.
Vaikų batai	15 c. iki 30 c.
Vyr. paltai	50 c.
Ir kitų gerų rūbų	
Society of St. Vincent de Paul, Store and Clothes Bureau — 2005 Fifth Avenue, Pittsburgh, Pa. Darbo valandos nuo 9 iki 5. Šeštadieniais nuo 9 iki 3.	

Furniture	
Chairs	50 c. & up
Rockers	\$1.50 & up
Tables	\$2.50 & up
Beds	\$5.00 & up
Bed Springs	\$3.00 & up
Kitchen Cabinets	\$5.00 & up
Dressers, Chests	\$7.50 & up
Divans, Couches	\$10.00 & up
Many other useful articles.	

Baldai	
Kėdės	50 c. ir daugiau
Stalai	2.50 dol. — " —
Lovos	5.00 dol. — " —
Matracai	3.00 dol. — " —
Virtuvės įrenginiai	5.00 dol. — " —
Kilimai, sofos	10.00 dol. — " —
Supamosios kėdės	1.50 dol. — " —
Virtuvės spintos	7.50 dol. — " —
Society of St. Vincent de Paul, Store and Clothes Bureau — 2005 Fifth Avenue, Pittsburgh, Pa. Hours 9 to 5. Saturday 9 to 3.	

AKRONAS MINĖJO VASARIO 16-ją

Akrono lietuviai vasario 16-ją minėjo vasario 4 d. Minėjimą atidarė ir jam vadovavo minėjimo rengimo komisijos pirm. A. Gutauskas. Sugiedojus Amerikos himną, kun. Bartis sukalbėjo maldą už tėvynę.

Pirmasis kalbą pasakė Clevelando ALT skyriaus pirm. M. Drosutis, kuris pažymėjęs savo džiaugsmą gražiū minėjimu, ypač iškelė didesnės vienybės svarbą. Po to „Čiurlonio" ansamblio vyrų choras sudainavo Nemunėlį, Pasėjau kanapę ir Augo kieme klevėlis.

Pagrindinę kalbą pasakė taip pat svečias iš Clevelando J. Stempuzis. Jis sugrėtino mūsų protėvių ir dabartinių partizanų heroiskas kovas ir ragino visus eiti jų pramintais takais.

Pertraukos metu svečiai buvo pavaišinti pietumis, o tarp

pusirinkusiųjų pravesta rinkliava tautos išlaisvinimo kovos reikalams. Iš viso surinkta 166 dol. Daugiausiai aukojo Trumpickas 25 dol. ir Salasevičius su L.S.S. 20 kuopa po 10 dol.

Po pertraukos trumpą žodį tarė akronietis veikėjas J. Ramoška, iškėlęs nuopelnus komisijos, o ypač jos pirm. A. Gutausko, šią šventę suruošusio.

Paskutinis padėkos žodį tarė A. Gutauskas, dėkodamas kalbėtojams, chorui ir kitiems svečiams iš Clevelando, o taip pat ir vietiniams akroniečiams: M. Sebastianiui, P. Barauskiui, V. Ženteliui, E. Trum-pauskiui, V. J. Neverauskiui, M. Levulieniui, O. Zdanieniui, J. Ramoškai, A. Kirtiklienei ir A. Aleknienei už visokeriopą pagelbą ir paramą minėjimą ruošiant. V. J. Neverauskas

LIETUVOS VYČIŲ RADIO

Programa
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ STIPRIOS McKEESPORT RADIO STOTIES **W M C K**
1360 KYLOCYCLES
NUO 2:10 IKI 2:25 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės: **Knights of Lithuania, 2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.**
Programos vedėjai: Vyta. Jucevičius ir W. Količius

Wanted two neat appearing women for lingerie concern. No canvassing, small investment. Call Emerson 1-5360.

C. K. PIKIEL
General Insurance Notary Public
Marriage Licenses Auto Licenses
Business Broker
WE SPECIALIZE IN TAVERNS
121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.
S. S., PITTSBURGH, PA.
Phone EVERglade 1-2303

Atvykę į South Side—
Visuomet atsilankykite į **FLORENT RODGERS CAFE**
136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.
Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital
JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas
—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY
2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

A. L. WENSLOVAS
LIETUVIS GRABORIUS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Nauja moderniška koplyčia dykal visiems. Krsipdamiesi į mūsų turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą
Tel. HEMlock 1-0203
2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

LIETUVIŲ DIENŲ
MODERNIŠKAS ILIUSTRUOTAS PASAULIO LIETUVIŲ MAGAZINAS
KAINA: \$3.00 METAMS. \$1.50 PUSEI METŲ.
ADRESAS: 9204 S. BROADWAY, LOS ANGELES 3, CALIF.
Phone, Federal 1622
HASER Funeral Home
AMBULANCE SERVICE
Mes esame dėkingi už jūsų biznį
512 Chartiers Avenue McKEES ROCKS, PA.
KRAUS THE JEWELER
V. J. KRAUZYLYS, Savininkas
1816 Carson Street PITTSBURGH 3, PA. EVERglade 4850

Lietuvių Žinios

SOVIETINIŲ "DARBO" STOVYKLŲ TIKROVĖ

Paauštinę spaudoj vis dažnėja aprašymų, vaizduojančių gyvenimą Sovietų koncentracijos ir darbo stovyklose. Pp. Margolino ir buv. raudonasis generolas ispanų pilietiniame kare Valentinas Gonzalez, žinomas El Campasino vardu, pareiškė laikraštiniuko Davido Rousset byloje Paryžiuje, kad prakišus karą, jis drauge su kitais 6.000 respublikonų kovotojų nuyko į Maskvą, kur buvo sutikti kaip didvyriai. Jie ten tikėjosi rasti tikrą darbo žmonių tėvynę, bet veikiai buvo sukišti į koncentracijos lagerius, kur jų 1948 m. bebuvė likę gyvų tik 1.200. Gi šiandien, jo tikinimu, ten vergų stovyklose yra sugrūsta per 19 mil. žmonių.

negali pasitikėti vyru ir vyras žmona?", klausia laikraštis. Iš būrio kiekvieną dieną mirdavo po 4 ar 6 žmones plaučių uždegimu ar kruvinąja. Jiems reikėjo dirbti po 12 val. per dieną ir 50 laipsnių šalty Kirsti medžius. Tačiau ir to buvo per mažą: visi jie, to turėjo "atsiversti", pasidaryti atgaliojančiais komunistais ir dergti savo seniasias tėvynes.

1942 m. vasario mėnesį buvo pareikalauta savanorių į frontą. Tai buvo vienintelė proga išsivaduoti — ir 20 žmonių iš jų 200 būrio pasisiūlė. Čebarkui vietovėje, kur juos nugabenai, jau buvo apie 20.000 esū, aprengtų sovietinėmis uniformomis; tačiau ir tais dar nepasitikima, nes mankština tik mediniai šautuvisai, o ir iš jų pačių dalį vėl atmesdavo. Tarp atmetusių pakliuvau ir aš, pasakojosi pastorius. Mus nugabeno į Uržunkos stovyklą, kur gyvenimo sąlygos buvdar žiauresnės. Tada 5 iš jų pasiryžo bėgti. Jų visas išsigeļbėjimas buvo nedidelis Sovietų atlasas, kuris jiems po ilgiausios odisėjos, vaidinant iš fronto dėl silpnos sveikatos grįžtančius kariuos ir valdininkus, galiausiai padėjo pasiekti

To liūdijimo pilnutėlė salė žmonių klausėsi sulaikiusi kvapą. Savo pareiškima raud. generolas baigė žodžiais: "Aš nesigraudinu liejes savo kraują prieš Franko režimą (jis buvo 11 kartų sužeistas), bet dabar keikiu pats save, jog savo tėvų žemei norėjau prievarta pirmestai komunizmą".

UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS SOVIETINA IR RUSINA

Štai prancūzų "Combat" (1950. 12. 6.) ir vėl išspausdino estų pastoriaus Juhkenntalio įspūdžius, pavadintus "Mano patyrimai iš sovietų priverčiamųjų darbų stovyklų". Juose plačiai aprašoma, kaip minimas pastorius 1941 m. vasarą buvo iš Talino drauge su besitraukiančiu frontu išgabentas pro Leningradą į Kotlos priverčiamųjų darbų stovyklą. Daugelis Talino pastorių buvo išvežti birželio 13 d., kiti — pasislėpė ir prisidėjo prie rezistencijos. Išvežimo sąlygos buvo žvėriškos. Negeresnės jos buvo ir Kotloje: ten visi jie buvo laikomi labai griežtoje MVD priežiūroje. Maisto gaudavo po 800 gr. į dieną duonos, 2 lėkštes sriubos ir truputį košės. Tai buvo tikras kalėjimas. Kalinius sudaro ne tik tie 15 milijonų esančių kalėjimuose, bet ir kiekvienas Sovietų pilietis, yra tikras kalnys. Ar imanoma kalbėti apie laisvę krašte, kur negalima nieko kito skaičiuoti ir klausyti, išskyrus oficialią bolševikų partijos propagandą? Krašte, kur žmona

BULGARIJOS DOBRUDŽA — KARINĖ BAZĖ. — RUMUNIJOS TUPI TUKSTANČIAI RUSŲ "TECHNIKŲ". — RUMUNAI IR BULGARAI IŠ META IŠ SAVO KRAŠTŲ TURKUS. — LENKAI BĖGIA IŠ EVAKUACIJOS

"Peasant International Agency" skelbia, kad Dobrudža, Bulgarijoje yra paversta tikra sovietų karine baze. Į provinciją nuolat permetami stiprūs rusų kariniai daliniai. Statomi aerodromai ir karo sandėliai.

rie visi buvo tučiuojau po visą kraštą paskirstyti tarp svarbiausių pramonės imonių. Pačios didžiosios plieno imonės Huniedoaroj, Cagire ir Rezicoj kariniai daliniai. Statomi aerodromai ir karo sandėliai.

rija. Ankščiau, kaip žinome toks "pasitūlymas" buvo padarytas turkų kilmės piliečiams Bulgarijos vyriausybės.

1950 m. lapkričio mėn. būvyje į Rumuniją buvo permesta iš Sov. S-gos 2,600 visokių "kontrolierių ir technikų", kurie visi buvo tučiuojau po visą kraštą paskirstyti tarp svarbiausių pramonės imonių.

Rumunų vyriausybė, tos pačios agentūros žiniomis "pakviėtė" visus turkų kilmės piliečius palikti rumunų teritoriją.

Tuo tarpu už geležinės uždangos kraštuose daros sunkiau ir su maistu. Paskiausiai Čekoslovakijoje į rinką buvo mesta truputį geresnės rūšies miltų, užtat jų ir kainą pašoko.

Min. Pirm. Zapotocky išpėjo gyventojus, kad bet koks maisto medžiagų eikvojimas gali būti baudžiamas pagal naują "taikai" saugoti įstatymą. Su duona negeriau ir Rumunijoje.

DETROITO NAUJIENOS

Lietuviai estų šventėje. — Mirė Jonas Žaligeris. — Nauja lietuvių radio programa

Vasario 24 d. Detroito estų kolonija minėjo savo valstybės nepriklausomybės paskelbimo 33 metines sukaktuves. Detroito lietuvių organizacijos iškilmingame minėjime atstovavo teisėjas J. P. Uvick ir Ed. Arbačiauskas. J. P. Uvick anglų kalba sveikino estus ir linkėjo jiems kuo greičiau atgauti nepriklausomybę.

tačiau prieš 30 metų atsikėlė į Detroitą ir aktyviai dalyvavo lietuvių ir katalikų veikime. Ypačiai aktyviai dirbo Šv. Antano ir Šv. Povilo draugijose. Paliko liūdinčią žmoną, 4 dukteris ir du sūnus.

Lenkijoje po paskutinių valdžios paskelbtų dekretų tučiuojau registruotis visiems gydytojams, seserims ir kitokiam sanitariniam personalui, kilo tikra panika. Ją dar padidino miestuose pasklidę gandai apie galimą gyventojų evakuavimą.

Vasario 20 d. širdies liga mirė Jonas Žaligeris, sulaukęs 60 m. amžiaus. Velionis po gedulingų pamaldų Šv. Antano bažnyčioje, kurias laikė kun. J. Boreišis, kun. Kluonis ir kun. Karučickas, palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse. Velionis anksčiau gyveno Clevelande,

Kovo 4 d. nuo 4:30 val. po pietų prasidėjo naujos lietuviškos radio programos transliacija ir WPAG radio stoties. (1050 kylociklų). Programa vadinasi "Lithuanian Melodies" ir jai vadovauja plačiai Detroito žinomas radijo pranešėjas Ralph Volotho, kuris nors čia gimęs, bet puikiai kalbą lietuviškai. Visi lietuviai iš Detroito ir apylinkių raginami tos programos pasiklausyti. M.

Š. m. sausio 1 d. jau buvo įvesta 2.200 kolektyvinių ūkių Lenkijoje, 6.500 Čekoslovakijoje ir 2.570 Bulgarijoje. Bulgarijoje — kaip kad seniau Pabaltijo kraštuose — įvedamas privalomos "pyliavos" valdžiai.

PUSANTRO ŠIMTO VAIKŲ BAIGĖ LIETUVIŲ PRADINĖ MOKYKLĄ BRAZILIJOS

šv. Pranciškaus Seserų ve-damoji mokykla Sao Paulo, pradėjo naujus mokslo metus vas. 15 d. Užsiregistravo virš 450 mokinių. Tik 25% mokinių yra kitataučiai — brazilai. Kadangi 1941 m. pastatytose patalpose pasidarė ankšta, vaikų mokymas dabar yra atliekamas trijose sesijose: 8 val. iki 11; 11 val. — 2; 2 iki 5 val.

Algą joms moka valdžia. Sao Paulo vidurmiestyje Seserys Pranciškietės veda mokyklą J.A.V. piliečių vaikams, kurių tėvai dirba arba veda fabrikus Brazilijoje-k. a., Swift and Co., Sears Roebuck and Co., General Motors, Squibb's Pharmaceutical Co., ir kitus. Šioj mokykloj esama 3 skyriai, kaip J. A. V. Oblate Fathers of Mary Immaculate čia klebonauja.

Dėl lėšų trūkumo ir kitų sunkumų, šiomis dienomis buvo uždaryta šv. Pranciškaus mokykla, kurią lankė virš 300 mokinių, gyvenantys Villa Beloj. Patalpos priklauso D. U. L. H. Apgallėtinai įvykis.

Š. m. sausio 1 d. jau buvo įvesta 2.200 kolektyvinių ūkių Lenkijoje, 6.500 Čekoslovakijoje ir 2.570 Bulgarijoje. Bulgarijoje — kaip kad seniau Pabaltijo kraštuose — įvedamas privalomos "pyliavos" valdžiai.

Ivertinama lietuvių bibliografinių įstaigų veiksmų lietuvių kultūrai ir lietuvių išsaugoti, Amerikos Lietuvių Taryba prašo visus lietuviškus knygu ir perijodikos leidėjus po 1 egz. savo leidinių siūsti: 1) A. J.

CLEVELANDO ŽINIOS

VYČIŲ 25-tos KUOPOS METINĖ ŠVENTĖ

Praeitą sekmadienį, kovo 4-tą, šv. Kazimiero dienoje, Clevelando Vyčiai šventė savo metinę šventę.

ispūdingas veikalas, kurį turėtu pamatyti kiekvienas lietuvis.

Lygiai dešimtą avlandą visi 25-tos kuopos nariai su savo svečiais susirinko pamaldoms į Nesil. Pagelbos P-lės švč. parapijos bažnyčią, kur drauge priėmė Šv. Komuniją ir išklau-sė savo dvasios vado kleb. kun J. Angelaičio nuoširdaus ir Vyčių širdis sustiprinančio pamokslo. Po šv. Mišių, Lietuviai salėje buvo surengti bendri pušryčiai. Prie gėlėmis išpuoštų ir skaniausiais valgiais apkrautų stalų susėdo Vyčiai ir jų svečiai. Programai sumaniai vadovavo atvykęs iš Chicago svecias, buvęs centro pirm. J. Juozaitis.

L. Vyčių 25-tos kuopos nariai nuoširdžiai kviečia plačiąją Clevelando lietuvių visuomenę atsilankyti jų rengiamame vakare ir pasigrozėti puikium vaidinimu. Veikalas vaizduoja revoliucinį judėjimą, komunistų gudrybes bei jų žiaurumus.

Šių iškilnių proga visai eilei vyčių veikėjų buvo įteikti ordena. Ketvirtojo laipsnio šv. Kazimiero ordeną, kurį prisegė bažnyčioje dvasios vadas, gavo še vyčių 25-tos kuopos pirminiai organizatoriai ir veikėjai: Jurgis Kuzas, Paulius Glugodienė, Juozas Sadauskas ir Antanas Kunigiškis. Gavę ordenus ir diplomus visi 4-ri pasakė labai jautrias, prisimindami 25 kuopos organizavimo laikotarpi, kalbas ir linkėdami šių dienų lietuvių jaunimui burtis po Vyčių vėliava.

Vaidinime dalyvauja šie scenos mėgėjai: p. Sutkus, p. Vidugienienė, V. Žitkutė, J. Sadauskas, A. Paškonis, M. Samsonaitė, P. Joga, P. Balčiūnas A. Mačiokas, A. Apanavičius M. Trainauskaitė, St. Juodvalkis, A. Grybauskaitė, A. Buknis ir A. Kunigiškis. Režisuoja aktorius S. Telksnis.

KORTAVIMO VAKARAS

Kovo (March) 10-tą dieną, šeštadienį 7 val. vakare, p. Nemanų namuose 17905 Greenwood ave. L. Kat. Moterų S-gos 36-ta kuopa rengia kortavimo vakarą, kurio pelnas skiriamas naujos bažnyčios statymo fondui. Bus gerų dovanų kortuotojams ir rengėjos pavaišins visus skaniais užkandžiais. Prašome atsilankyti. Komisija

ŠAUNI VARDINIŲ PUOTA PAS GAIZUČIUS

Neseniai atvykęs iš tremties Kazimieras Gaižutis jau suspėjo įgyti Clevelande daug draugų, kurie vardinių proga atėjo jį pasveikinti. Svečių tarpe matėsi ir "L. Ž." redaktorius S. Gabaliauskas iš Pittsburgho. Malonūs šeiminkai svečius kuogažaliausiai vaišino.

Varduvinkas K. Gaižutis yra vienas iš tų energingų lietuvių patriotų veikėjų Clevelande, kurie suka šiame mieste lietuviškos veiklos ratą. Ilgiausių jam metų.

IŠVYKO Į NEW MEXIKO

Marcelinas Žitkus, tarnybos reikalais išvyko savaitei laiko į New Mexiko.

STAIGI P. ŠTAUPIENĖS MIRTIS SUJAUDINO LIETUVIŲ VISUOMENĖ

Clevelando lietuvių pasijuto pritrenkti žinios apie Paulinos Štaupienės netikėtą mirtį.

Dar tik kelios dienos kaip ją matė žmonės pasveikusią iš po sunkios ligos, o šiandien jos jau nebėra gyvųjų tarpe. Ypač gailla jos tokios dar jaunos, energingos ir veiklios. Tai di-

delis nuostolis lietuvių visuomenėi.

"Lietuvių Žinių" redakcija reiškia nuoširdžią užuojautą jos vyrui Kazimierui Štaupui, broliui Izidorui Samui ir kitiems giminėms.

MIRĖ

° Feleksas Mudrauskas. Kovo 3 d. po gedulingų pamaldų naujosios parapijos bažnyčioje palaidotas Kalvarijos kapinėse. Paliko liūdinčią žmoną, dukterį ir sūnų.

° Staiga kovo 4 d. mirė ir Uršulė Bagužinskienė. Smulkiau bus pranešta vėliau.

ATOSTOGAVO

° Marg. ir Kaz. Valaikai po trejetos mėnesių kelionių po šiltasias Vakarų valstybes grįžo namo pilni geriausių išpūdžių.

° Iš Floridos pailsėję ir atsigavę grįžo taip pat Julė ir Jonas Katalinai, kurie ten praleido pora savaitių.

SERGA

° Muz. Pr. Pesys dirbtuvėje susižeidė ranką ir pora savaitių kaip dėlto negali dirbti.

° Julė Chapienė jau kelinta diena serga gripu ir guli namuose.

° Jurgis Brazaitis jau grįžo iš ligoninės namo, tačiau dar kankinasi negalėdamas pergalėti ligos. M. D.

JUOZAPINĖ VAKARIENĖ

Naujosios parapijos klebonui kun. Juozui Angelaičiui ir visiems parapijos Juozams pagerbti vakarienė šiemet dėl svarbių priežasčių įvyks balandžio 8 d. Kartu bus meninė programa ir šokiai, kuriems gros Al. Nemanio orkestras.

PADĖKA

Moterų Sąjungos 36 kuopos valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie kuopos parengimo vasario 3 d. Ypatingai didelis aciū Kaz. Cičėnui, Ad. Nemanienei, Gen. Beržinskienei, P. Ilgūniui, varg. R. Brazaitienei ir jos dainininkėms, aukotojams, darbininkėms ir kt. Valdyba

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE

6606 Superior Avenue CLEVELAND, OHIO

P. J. KERŠIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773
Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausia kainą. Taipgi įvairios andraudos (insurance) reikalause gausit geriausį patarimą.

Sutalsau paskolas dėl pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garbaituojama.
Kada gaisras sugadina ar apdegina tamstų namą ar fornlčius, dėl pilno jų apkalnavimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME (Jakubauskienė—Laisniuota Laidotuvių Direktorė)
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitas ir geresnis už kitu patarnavimas. Vežimai lgonių pervežimui 1 ir iš ligonbių. Kainos sažiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokit.
ENdicott 1763

6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

L. VYČIŲ 25-tos KUOPOS VAKARAS

Ateinantį sekmadienį, kovo 11-tą dieną, 5 val. vakare, Lietuviai salėje Vyčių 25-ta kuopa rengia labai didelį vakarą — teatrą. Bus suvaidinta, J. Griniaux parašyta penkių veiksmų drama "Sąžinė". Tai begalo

Ružancovui, Lithuanian Bibliography Service, 602 Harvey Street, Danville, Ill. ir 2) D-ruil A. Geručiai, Archives Bibliographiques Lithuanienes, Karl Spittelerstr. 22, Berne, Switzerland.

Amerikos Lietuvių Taryba

***** AČIŲ UŽ AUKĄ

Mūsų laikraščio rėmėja Mrs. V. Yankus iš Detroito, užsimokėdama už laikraščio metinę prenumeratą dolerį paaukojo "L. Ž." Nuoširdžiai dėkojame.